

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

A rendőrkutya és alkalmazása.

Irta Witzelhuber Károly dr. cs. k. tanár.

Miután már Hildesheim, mint Európában az első város (Németország), kutyákat állított a nyilvános közbiztonsági közegek szolgálatába, tudvalevőleg Gross János tanárnak, egy az osztrák csendőrség 1896. évi évkönyvében megjelent cikke volt az, mely a rendőrkutya iránt való érdeklődést szélesebb körökben felkeltette és terjedelmesebb kísérletekre szolgáltatott alkalmat.

Ezen cikk, valamint a «Die Polizei» (A rendőrség) című könyv által, melyben Laufer schwelmi rendőrbiztos a kutyákkal szerzett tapasztalatait közölte, az 1902. évben alapított «Egyesület a rendőrkutyák fejlesztésére és alkalmazására» és a Gessbach által újonnan alapított időszakos lapok gondoskodtak arról, hogy az ügy többé el ne ejtessék. Az érdekelt tenyésztőegyesületek közbevetették magukat és az alkalmazott kutyák számával szaporodott azok eredményeinek száma is. Így a rendőrkutya értékének elismerése lassan, de biztosan győzött és ma már nem szükséges bizonyítani, hogy egy jól idomított kutya mindig értékes, sőt sokszor pótolhatatlan segédeszköz a közbiztonsági és nyomozó szolgálatban. Németországban alkalmazása már régen általános; több mint 400 rendőri intézmény tart kutyákat; már az 1910. esztendőben 27,000 márkát állítottak be az állami költségvetésbe egy állami rendőrkutya-tenyésztőintézet létesítésére. Idomító tanfolyamokat is tartanak egyes vezető személyzet nevelése érdekében, mert — ez mindjárt megjegyzendő — a feladat megoldása nemcsak a kutya jószágától, hanem ép oly mértékben a vezető ügyességétől is függ. Németország, a honnan a dolog tulajdonképpen kiindult, buzgólólag hatott egész Európára. Svájc, Olaszország, Franciaország, Belgium, sőt Oroszország is kutyákat alkalmaznak a biztonsági és felderítő szolgálatban.

Nálunk és Ausztriában csak most kezdenek a rendőrkutya tágabb teret engedni és terjesztését elősegíteni egyenesen a közjó érdekében áll.

A rendőrkutya ne legyen igen nagy, hogy támadása ne váljék túlvészélyessé és hogy a szükséges gyorsasággal és ügyességgel bírjon. Viharedzettség, bátorság,

legélesebb érzékek, mindenekelőtt a legtökéletesebb orr, rendkívüli értelem és idomítási képesség a legfontosabb tulajdonságok, melyekkel a rendőrkutya bírni kell. Hogy csakis tisztafajú kutyák jöhetnek tekintetbe — magától értetődik. Eddig négy faj bizonyította be a rendőrszolgálatra való képességét: Az Airedale-Terrier, a mely mint hadi kutya is szokszoros alkalmazást lel, a német juhászkutya, a Dobermannpincs és a Rottweiler.

Hogy adott esetben ezen fajok melyikét illeti meg az elsőség, azt az izlés határozza meg.

Az egyes vérfajok között oly állatoknak adandó előny, melyeket a szolgálati tulajdonságokra való tekintettel különlegesen tenyésztettek. Az említett négy faj magában véve egynemű, külömbiséget a cselekvőképességben egyeni tehetségekre vezethetők vissza.

A rendőrkutya tevékenységét legalább fővonásaiban a nagyközönségnek bemutatandó és szélesebb körben fejlesztendő a rendőrkutyaügy iránti érdeklődést, az osztrák-magyar rendőrkutya-egyesület (1911. évi június hó 17-én) a pozsonyi ügétő-verseny-pályán nyilvános elővezetést és vizsgát tart rendőrkutyákkal. A vizsgában a bel- és külföldnek egy nagy kutyasorozata fog résztvenni. Az élénk érdeklődés, melyet az ilyen elővezetés mindenütt kelt, könnyen megmagyarázható, ha meggondoljuk, hogy ez az egyetlen alkalom arra, hogy a rendőrkutyákat valóban a munkánál látjuk és sokoldalú alkalmazhatóságukat megismerjük. De ez a mutatvány nem egyedüli célja az ily vizsgáknak; ezáltal lesz az anyag rendezve és a legjobb belőle a gyakorlati munkára s a tenyésztésre kiválasztva, s ez egyszersmind a gyakorlatnak egy becses iskolája.

Bemutatásra és vizsgázásra kerül: általános engedelmeesség és úgynevezett szobaidomítás, parancsra «hozzám!» jönni, lefeküdni; hangadás parancsszóra; pórázvezetés, a kutya pórázon és a nélkül mindig pontosan a vezető bal- vagy jobboldalán kell haladni és fordulatoknál stb. nem szabad ezen helyet elhagynia; egy tárgy megörzése és élelem elfogadásának megtagadása idegen közből; «Hordd!» akadályokon át is egész 1.5 méter magasságig; némely kutya 2.5 méter és nagyobb magasságokat is fog venni.

Azután idomítás az emberre: a kutya át kell

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerezője, az Oroszlai és a szabaddalmazott Rákóczi társulatok főtámlálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. házi hangszerezője, az Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket, Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltnék. Arjegyék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fúvó hangszerek gyára. 6

kutatni egy épületet az ott elrejtett személyek felderítésére, a talált embert megugatni, a nélkül, hogy megbarapná, hogy a rejtekhelyet jelezze, míg a vezető oda jön; a menekvőt feltartóztatni; kísérés közben szökést, kísérletet, vagy a kísérő megtámadását megakadályozni és ezt szükség esetén megvédeni, a nélkül, hogy ettől ütés vagy lövés által visszariaszthatnák, sőt ez utóbbit lehetetlenné kell tennie azáltal, hogy a fegyveres kart a legkisebb mozdulatnál megragadja és lehuzza; végre a foglyot megőrizni. Harmadszor orrmunka: a vezető nyomát követni, idegen nyomot követni és elveszett tárgyat előhozni. Ehhez esatlakoznak egyéb gyakorlatok, mint azokat a gyakorlati biztonsági és nyomozó szolgálat alkalmilag megköveteli: híreket vinni, egy személyt többek közül kikeresni, miután az ezen személyhez tartozó valamely tárgyról szimatot vett stb., a mennyire ez egy gyakorlótéren bemutatható, esetleg további orrmunka is.

Elvárható, hogy ezen elővezetés bizonyítékát fogja szolgáltatni annak, hogy mennyire érdemes a rendőrkutyának a nyilvános szolgálatba való bevezetését előmozdítani. De itt az egyesek keveset tehetnek, csak egyesült erők végezhetnek nagyot.

Azér mindenkinek a legmelegebben ajánlható a belépés az „Osztrák-magyar rendőrkutya-egyesület”-be. Ez a hasznos egyesület céljával azt tűzte ki, hogy a rendőrkutyának hazánkban való általános behozatalát keresztül viszi azáltal, hogy nyilvános elővezetésekkel az általános érdeklődést az ügy iránt felkelti és a hatóságokat annak meggyerni igyekszik.

A Pozsonyban rendezendő rendőrkutya-elővezetés, a mint biztosan remélhető, ezen céljához egy jó darabbal közelebb hozza az egyesületet.

Telefon a közbiztonsági szolgálatban.

Irta Kenedi Nándor csendőrfőhadnagy.

Az emberi elmének számos, ma már nélkülözhetetlen találmányaival találkozunk úton-útfélen, melyeket a kereskedelem, az ipar, a tudomány és művészet iparkodott első sorban kihasználni és segítőtársává tenni.

E találmányok sokaságából természetesen csakhamar kiválasztotta segítőtársát ama nagy szervezet is, mely bízva van a lakosság életét, vagyonát veszélyeztető elemet figyelemmel kísérni és azt ártalmatlanná tenni.

Eme fontos segítőtársról, a telefonról óhajtok egyet-mást elmondani és kimutatni azt, hogy ezen eszköz, melynek finom huzalai, az országot keresztül-kasul kifestve behálózák, mennyiben képezi munka-, illetve segítőtársunkat.

Két fél, két hatóság között gyors érintkezés régebben csak a távirda segítségével volt lehetséges, mely azonban a lüktető és megváltozott életviszonyok között immár lassu lett. Ma már közvetlenül beszélünk azzal, kivel

dolgunk van, a távolság megszűntével ügyeink gyorsabb elintézését nyernek. Az eszmék tisztázása, a gondolatok kicserélése, az intézkedések megtétele szobánkból néhány perc alatt elvégezhető.

Ebben a gyorsaságban találjuk meg mi csendőrök is azt a fontos segítőtársat, mely nélkül sok esetben a legnagyobb fáradság mellett sem lenne munkánk eredménye biztosítva.

Csak néhány esetet akarok röviden felsorolni, a melyből kitűnik, hogy mily számottevő segítőtársunk a távbeszélő.

A múlt év végén történt egyik örsön, hogy egy csendőr egy cigányt önvédelemből a kezeügyébe jutott falapáttal megütött, minek következtében a cigányt agyszélhűdés érte és meghalt. Az eset délelőtt fél 10 órakor történt és a járás útján a szakasznak jelentetett, hol d. e. háromnegyed 10 órakor már átvétetett. Miután előrelátható volt, hogy nemcsak a járásbeli, de a fél vármegye cigányai össze fognak futni, még pedig rövidesen, az örsnek megerősítése vált szükségessé. A megerősítés telefon útján történt és a szomszédos örsökről kirendelt hat fő délután egy órára már ott volt, jóval előbb, mint az ugyancsak minden oldalról odatóduló cigánysereg.

Egy automobil a községen végig haladva egy embert elütött és azt életveszélyes sérülésekkel a helyszínén hagyva, száguldvá rohant tovább. Az eset az örsön jelentve lett, mire az örsparancsnok a menetirányban levő örsöket telefonon felhívta, hogy az automobil tartóztassák fel és az utasokat igazoltassák és kérdezzék ki. A 60 kilométer távolságban levő szélső örs már fél óra múlva jelentette, hogy az automobil utasai kik voltak és mit adtak elő az esetre vonatkozólag.

Múlt évi december hóban egy hat tagból álló cigány tolvajszövetkezet garázdálkodott, kisebb-nagyobb betöréseket követve el. A banda kézrekerítése egyedül a járőr által észszerűen igénybe vett vasuti telefon útján éretett el. Ugyanis a cigányok az örsállomás helyén is betörést követvén el, onnan az éj leple alatt ismeretlen irányba elmenekültek az őket üldöző járőr elől. A nyomon-üldözés, mert a menekülési irány bizonytalan volt, éjjel lehetetlennek látszott. A járőr a helyzetet átpillantva, helyesen akként gondolkodván, hogy többet észszel, mint erővel, nyomban a vasuti állomásra sietott és mindkét irányban az összes őrházakat értesítette, hogy kísérik figyelemmel a pályatestet, vajjon cigányok nem-e fognak megjelenni. Ugyanily értelemben felkérte a szomszédos állomások főnökeit is, hogy ha cigányok szándékoznak elutazni, tartóztassák azokat fel. A járőr a környéken tovább portyáztatva, néhány óra múlva ismét megjelent egy az imént felkért őrháznál és telefonon érintkezésbe lépett az örával. Ekkor jelentős értesülések birtokába jutott a cigányok menekülési iránya felől. Az irányt megtalálva, ugyancsak a vasuti telefon igénybe-

A legjobb órák,

47

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetéssel 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrásnál Szegeden,
javítások 5 évi jótállás mellett.
Aranyezek ingyen!

vételével azon örsöt is értesítette, mely felé a cigányok menekültek, honnan járőr rendeltetvén ki, a cigányok közreszorítottak és ép abban a perczen fogattak el, midőn a lopott pénzen lovat, kocsit vásárolva, tovább állni igyekeztek. Ha csak 2—3 óra késedelem van, a cigányok aligha kerültek volna csendőrkézre. Ezen nyomozásban tehát egyedül a telefon útján tett gyors intézkedések tették lehetővé a gyors eredményt.

De eltekintve az ilyen és elég gyakran előforduló esetektől, a mindennapi életben is egy csendőrsnek annyi kérdezni, tudakozódni és értesíteni valója van, hogy bátran állíthatom: ma már egy örsön sem nélkülözhető a telefon, sőt az kiegészítő része a szolgáltatnak.

Míg egyrészt a telefon fontosságát vázoltam, addig másrészt szükségesnek vélem, hogy azon szem előtt tartandó óvszabályokra is reámutassak, melyek bizonyos esetekben követendők.

A kit ismerünk és a kivel gyakran beszélünk, annak hangját a telefonon át megismerjük és így biztos tudatában vagyunk, hogy ki az, kivel beszélünk. De igen sok esetben idegen a beszélő, a kit hangjáról felismerni nem tudunk s ilyenkor a tévútra vezetés könnyen megy.

Csak például hozom fel, hogy egy nagy városban bánszor lett már a tűzoltóság, a mentő-csapat valótlán vészhiynek telefonon való bejelentése által tévútra vezetve. Megtörtént a szerb mozgalom alatt, hogy egy élelmes hírlapíró a hid őrzésére kirendelt különítmény parancsnokát telefonhoz hívatta és magát egy magasabb parancsnoknak megnevezve, a hid őrzésére vonatkozó intézkedések felől tudakozódott. Másnap a szolgálati titok az összes ujságokban napvilágot látott, szerencsére nem hitelesen.

Az ilyen és hasonló felültetések ellen a védekezés könnyű. Az eljárás egyszerűen a következő. A telefonfelhívást, parancsot vagy értesítést átvéve, ha legkisebb gyanu is támad arra nézve, hogy illetékes tényezőtől ered-e az, a befejezett beszélgetés után 10—15 perc múlva azt a hatóságot, parancsnokságot vagy magánfelet felbivom és kérdés tárgyává teszem az előbb mondottakat. Ha már most az általam felhívott egyén megerősíti a korábban történt beszélgetést, úgy annak hitelessége felett nincs okom kételkedni.

Előfordulhat az is, hogy az örs telefonjelentéstételre utasittatik; de az örsparancsnoknak ismét aggálya támad a kérdező kilétét illetőleg és így a jelentést ha nyomban megteszi, ki van téve annak, hogy illetéktelen egyén szerez olyan dolgokról tudomást, mely a szolgálat érdekében nem áll. Ily esetben a jelentést nem nyomban, hanem újabb felhívás után, pl. negyedóra múlva teszi meg.

Fontosabb beszélgetésekhez, ha annak szüksége látszik fennforogni, egy tanut is vehetünk magunk mellé, ki a készülék másik kagylóját tartja a füléhez.

Minden beszélgetésről, de különösen azokról, melyek alapján intézkedni kell, vagy pedig melyek jelentést vagy meghagyást tartalmaznak, kívánatos lenne, hogy egy naplószerű jegyzéket vezessünk. Ezen jegyzék íróval felszerelve a telefon-készülék mellett kéznél lenne tartandó.

Czélyszerű és helyes dolog ezen jegyzékbe nemcsak az adott vagy vett parancsot szó szerint vagy kivonatilag bejegyezni, hanem a telefonbeszélgetés pontos idejét és azt is feltüntetni, hogy ki kivel beszélt? Pl. „N. főhadnagy szakaszparancsnok, január 20-án d. e. 10 óra 15 perczkor elrendeli, hogy S. csendőr szakaszkihallgatáshoz 21-ére útbaindittassék. Vette T. őrmester.”

Egy figyelmeztetéssel akarom soraimat lezárni:

Csak akkor telefonáljunk, ha arra szükség van, kicsinyes dolgokkal ne zaklassunk senkit, mert a telefonálás pénzbe kerül, s a kincstár minden, nem a szolgálat keretébe vágó beszélgetés díját behajtatja az illetőn.

Még egy pipa.

Irta: Argus.

Annyiféle pipa van a világon és egyfélebből oly sok van a falusi szatócsboltban is, hogy szinte nevetségesnek tűnhetik fel, ha valaki egy pipát felmutatva, megkérdezi a kereskedőt, hogy azt a pipát ott vették-e. Bizonyára olybá veszi a kereskedő a kérdezőt, mint a ki gombostűt keresne egy szekér szénában.

Nagyon kevés reménye lehet azonban annak a nyomozó csendőrnek, a ki az előbbjelzetek szerint gondolkozva, nevetségesnek tartaná megkísérelni egy talált és bűnjelként szereplő pipának honnan és ki által történt megvásárlását. Mert hát igaz, hogy pipája valógatja és a körülmények is nagy befolyással lehetnek egy ily elhatározásra; de hogy egyes esetekben akár pipa legyen az a bűnjel, akár más tárgy, a honnan és ki által való megszerzésének eredményes kipuhatolását nem szabad a lehetetlenségek közé sorolni, annál kevésbbé, mert egy kis ügyesség és a mások jóakarata mellett, még az első tekintetre lehetetlenségnek látszó dolog is sikerülhet.

Természetes, hogy ezt az állítást nem lehet általánosítani s a régebbi, esetleg évek előtti vásárlásokra kiterjeszteni, bár arra is volt már eset, hogy egyik vagy másik selyemszoknyára vagy selyemkeszkenőre évek múltán is meg tudta mondani a falusi szatócs, hogy azt

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ár K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

mikor és kinek adta el, sőt, mivel az ilyen drága portéka nem is szokott faluhelyen rohamosan fogyni, még az abból a fajtából való véget vagy darabot is felmutatta.

Ha pedig egy-két napos pipavásárlásról, sőt nagyobb értékű és az emlékezetben jobban megmaradó tárgy vásárlásánál pár beti időről van is szó, biztos lehet benne a nyomozó csendőr, hogy annál a falusi szatócsnál, a ki naponta akár a tiz ujján megszámlálhatja a revőit, kipubathatja a vásárlás idejét és a vásárló kilétét, ha t. i. előbb a bizalmát megnyeri. Mert hát ez a fő mindennekefelett.

Most azonban maradjunk meg a már többször említett pipánál, mert e közleményemben a főszerep a pipáé, még pedig egy debreczeni makrapipáé. Ez vezeti a járőrt nyomra s így általa lesz meg a tettes és a lopott holmi is.

Darányi Sándor ez. őrmester jászkarajenői őrsparancsnok előtt az 1910. évi november hó végén panaszt tett Pásztai Elek tanyai lakos, hogy előző éjjelen, zárt tyúkóljáról ismeretlen tettes lefeszítette a lakatot s onnan két tyukot, egy pulykát, a fészerből pedig egy vasvillát és egy fűrészt elloptott. Megkísérelte még a sertésólat is kibontani, de vagy nem bizott a bizók elhajtása sikerében vagy valaki megzavarta működésében, mert munkájával félbehagyott, sőt vagy izgatottságában vagy véletlenségből a pipáját is otthagya.

Még hozzá se foghatott a panaszolt ügy nyomozásához, mikor egy másik távolabb eső tanyáról való lakos is panaszt tett, hogy ugyancsak az említett éjjelen nyílt helyről négy tyukját és egy pulykáját ellopták.

Az egy időben s egymástól nem is nagy távolságra történt kétrendbeli baromtilopásból batározottan következtethető volt, hogy egy kéz munkája lehet, csak éppen az volt a bökkenő, hogy a tettes a közsegből való-e vagy tanyai lakos.

Darányi őrmester az első helyen megtartott helyszíni szemlénél, a minek az akkori pár napi fagy miatt semmi eredménye nem lett, magához vette a visszamaradt pipát.

Egy hatfilléres debreczeni veres pipa volt ez, a tőle elmaradhatatlan kétfülléres egyenes szárral. Teljesen új volt az egész készlet, még legfeljebb két pipa dohányt szivhatott ki belőle a volt tulajdonos. Bizonyosnak látszott tehát, hogy csak előző napon és valószínűleg Jászkarajenőn vette, mert a szomszédos községek minál oly távol vannak, hogy nem lehetett feltételezni, hogy a kevés értékű lopott holmiért oly messziről jött volna el a tettes.

Fogta hát az őrmester a pipát és azzal a szándékkal, hogy a helybeli 8-10 szatócsnál puhatolja ki annak tulajdonosát, sorba vette őket.

Már a harmadiknál járt s bár mindeniknél volt hasonló pipa garmadával, de egy se emlékezett rá, hogy két napon belül valakinek olyan készletet eladott volna. Az is lehetségesnek látszott különben, hogy csendőri nyomozásról lévén szó, a tanúságtételtől való óvakodás késztette az utóbbi kereskedőt a nemleges válaszra; mert mikor éppen továbbindulni akart az őrmester, megszólalt a kereskedőnek az üzletben volt leánykája, hogy előző napon egy magas, barna, nagybajuszu ember vett tőlük egy hasonló pipát szárazstól.

A kereskedő ugyan el akarta hallgattatni a gyereket, de midőn az, nem ismerve apja szándékát, erősítette,

hogy éppen az apja szolgálta ki a megjelölt vevőt, mégis megemberelte magát a kereskedő és emlékezni kezdett a vevőre, sőt azt is meg tudta mondani, hogy nem Jászkarajenőre való az illető, hanem a közeli szomszédban lakik egy rokona s ahhoz szokott vidékről bejárni és a pipavásárlás után is ahhoz ment.

Ezen a nyomon haladva, csakhamar megállapította az őrmester az idegen kilétét Kakuk András kocseri tanyai lakos személyében és a rokonok is emlékeztek rá, hogy a felmutatotthoz hasonló új pipája volt náluklétekor s előadták, hogy tőlük előző napon a késő esti órákban távozott el.

Miután pedig nevezettnek a rokonok által megjelölt lakása éppen az utóbb panaszolt lopás színhelye iránába esett, bizonyosnak látszott, hogy ha ő lesz a pipa keresett tulajdonosa, az előbbi helyen elért eredményt keveselven, hazamenet közben ő követte el a másik lopást is.

Lóra ült tehát a járőr és felkereste Kakuk Andrást. Tagadott, mint a karikacsapás, úgy, hogy a járőr, miután udvarán a keresett tyukokat és pulykát a többi szárnyasok közt nem látta, a személyazonosság megállapítása céljából a szatócsba akarta elővezetni, mert azt is tagadta, hogy a pipa az övé lett volna és a szatócsnál járt volna.

Útnak is indította az őrmester, de a mint a ház zárt padlásfeljárója előtt elmentek és tyúklármát hallottak onnan, tekintettel arra, hogy a többi baromfi az udvaron volt, jónak látta az őrmester a padlást megtekinteni, ennél fogva visszahívtá nevezettet és bizalmi egyén előkerítése után átkutatták a padlást, hát egy pulyka bijával ott volt az összes keresett baromfi.

Erre aztán beismerte Kakuk András a lopások elkövetését s előadta a vasvillát és a fűrészt is.

A bizók ellopását, amint beismerte, azért nem merte végrebajtani, mert egyedül lévén, nem bizott hozzá, hogy akadály nélkül el tudja bajtani és a hosszas úton leleplezéstől is tartott.

A kikérdezés során derült ki az is, hogy Kakuk András nem ujoncz e téren, mert büntetve is volt már.

A jászkarajenői őrsnek tehát nemcsak az volt az eredménye, hogy a tettest kiderítette s a lopott holmikat előkerítette, hanem az is, hogy felderített egy, a közbiztonságra veszélyes egyént s eme eredményével a tettesre nézve illetékes nagykörösi és a szomszédos újkécskai őrs figyelmét is felkeltette nevezett figyelemmel tartására. A mi hasonló esetekben nem megvetendő eredmény.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A posta történetéből.

A postaintézmény eredete a mesze ókorba nyúlik vissza. Nyomait a fejlettebb állami élettel bíró népeknél már megtaláljuk, bár hiánya a társadalmi élet kevésbé fejlett korában aligha volt érezhető. Inkább a fejedelmek érezték a posta szükségét, kiknek az ország egyik szélétől a másikig kellett kiterjeszteniök gondviselőüket, illetve hatalmukat. Azért a posta eredetét a fejedelmi udvarban kell keresnünk. Tényleg a posta első szervezetében nem is volt más, mint az uralkodó szolgálatában álló udvari intézmény.

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjótányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.

13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Régi várak és templomkastélyok. — 1. Katalin-bástya-torony Brassóban. — 2. Régi várostorony Nagyszebenben. — 3. A medgyesi templom erdő északi-keleti tornya. — 4. Kilátás a rozsnyói várból a bározasági síkságra. — 5. A rozsnyói várkapu tornya.

A társadalmi élet magasabbfokú fejlettségére kellett abboz, hogy a posta szükségét az állam minden tagja érezze. A fejlődést lassú volt. Felülről indult lefelé. Előbb az udvarhoz közelálló személyek tapasztalták annak bírányát és csak azután következett el az idő, midőn városok, testületek kezdték saját céljaikra magánpostát szervezni. S még később következett be az az idő, midőn a posta a kereskedelmi élet mozgató tényezőjévé vált. Ma a posta nemcsak összekötő kapocs, közvetítő intézmény, hanem egyúttal nélkülözhetetlen tényezője az egész világ iparának és kereskedelmének is, a minek üdvös hatását az emberiség minden osztálya érzi.

Az ó-korban a postaszállítás legegyszerűbb neve a mai napig is létző gyalog-, lovas- és szekérposta volt. A régi kor emlékét egyes népek ma is őrzik. Jelenleg például Kbinában, Marokkóban gyalogküldöttéket, Brit-Indiában gyorsfutókat, Perzsiában lovasokat, — Damaszkus és Bagdad között a tevéket, — Szibériában rőnszarvaszt, — Brit-Indiában a nagydílyu postaküldemények közvetítésére elefántokat használnak.

A középkorban elindító vásárokra utazó kereskedők, vándorló iparosok, idestova járó barátok, alkalmi küldöttek stb. közvetítették a levelezést. Változás csak a XIII. században áll be, midőn a fejlődő kereskedővárosok egymás között összeköttetést teremtettek. Ilyen volt a közismert „Hanza” szövetség Észak-Németországban. Hoya-tovább érintkezés fejlődött ki a különböző országok egyetemei között is.

Az újkor kezdetén végbement világtörténeti mozgalmak kibátással voltak a postaintézmény fejlődésére és a rendszeres posták szervezésére is. Anglia-, Francia-, Porosz- és más országokban állami postát létesítettek. A példát Németország adja. Ott lett a posta legelőször használati intézménynyé. Alapítója Taxis Ferencz, a ki Miksa császárnak azon ajánlatot tette, hogy Bécsből Németországban keresztül egészen Brüsszelig rendes postajáratot szervez, ha a császár ellenszolgálat gyanánt neki és utódainak a befolyó jövedelmet biztosítja. A császár az ajánlatot elfogadta és Taxis ennek alapján 1516-ban szervezte a Brüsszel—Bécs, majd később Lilloról át Rómáig közlekedő postát. Jól szervezett kocsi-posták vitték a leveleket egyik városból a másikba, bol azoknak pontos továbbításáról fizetett postamesterek gondoskodtak. Milánóban a francia királyi posta keresztezte a fentebb említett fővonalat és közvetítette az Anglia feléi forgalmat. Így keletkezett az első nyugat-európai posta, mely rövid idő alatt annyira czélszerűnek bizonyult, hogy a Taxis-család e téren szerzett érdemei fejében grófi rangra emeltetett.

Hazánkban a fejedelmek és később a királyok hírnököket, futárokat tartottak ilyenmő czélokra. A szűkebb lovakról és a futárok élelmezéséről a régi szokáshoz híven maga a nép gondoskodott. Az első rendezett postát III. Ferdinánd akarta meg emelteti a XVII. században, mikor az osztrák örökös tartományokban fennálló postákat a Paar-családnak adta át hűbérül. Az adománylevélben Magyarországra is kiterjedő jogot kapott, a melyet azonban itt érvényesíteni nem sikerült. Az egységes magyar postát egy századdal később III. Károly teremtetie meg hazánkban is épűgy, mint a külső országokban, állami monopóliummá lett.

A XIX. század elején a posta úgyszólván mindenütt az állam tulajdona volt, melyet az illetőleg kiaknázni

igyekezett. A kiaknázás a díjtételeknél mutatkozott, hol nemcsak a levél súlya, hanem a távolság is mérvadó volt. E két tényező figyelembe vévése a szállításdíra-
ságot eredményezte. Hogy balvány fogalmunk lebessen a múlt és a jelen között, vegyünk egy gyakorlati pél-
dát. Még ötven évvel ezelőtt, 1840 körül egy közön-
séges levéldíj Pestről Genfbe 96 fillérbe, Londonba
2 korona 40 fillérbe került. A tengerentúli országokba
szóló levelek díjazása igen magas összegre ríngott.
Addig ma Németországba küldött levelezőlapot 16, a
levelet 20, Európa többi országába pedig ugyanazokat
10 és 25 fillérért viszik.

A díjmérséklés behozatala mellett Angliában Hill-Rowland fejtett ki nagy igyekezetet. Hill az első, ki a postát közérdekű intézménynek tekintette s előtérbe állította az állam egyoldalú pénzügyi érdekeivel szemben. Az eszmék elterjedtek a kontinensen és megvetették alapját a mai egyes postaterületnek.

Fellépésének eredménye a ma is szokásos levélbélyeg használatára, mely az annyira széleskörű díjazásokat csökkentette. A forgalombahozatala kezdetben megapasztotta a posta jövedelmét, idővel azonban a levélforgalom növekedése a hiányt nagyon is megtérítette. A levélforgalom emelkedését a delejes táviró használatára nagyban elősegítette.

A forgalmi eszközöknek, gőzbajónak, vasutnak (1825) bevonása a kereskedelem szolgálatába a posta fejlődését még inkább elősegítette. A fejlesztés útjában azonban akadályok állottak, melyek között az első helyen a postamonopólium és a viteldíjak még mindig meglevő különbsége említendő. A dolgon segíteni kellett. Az akadályok elhárítását, az egységes postaterület megteremtését, az országok batarát átszelő gőzkocsik siettettkék. A posta egységesítése általános érdekű kérdéssé lett. Az egységes postaterület megvalósítása felé 1850-ben történt egy igen fontos lépés, amidőn Ausztria és Poroszország között létrejött egy közös posta-egyezmény.

Ezalatt az Egyenlőt-Államok kezdeményezésére Párisban postaértekezletet tartottak, melyen Európa legtöbb állama s a tengerentúliak némelyike is képviseltette magát. Az értekezlet tagjait a létrejövő postaszerveződések megkötésénél bizonyos egységes elvek irányították, bár a formális megegyezés még mindig késett.

A világposta-egyesület megvalósítására történő különböző irányú munkálkodás között Stefan, német postatanácsnoknak 1868-ban közzétett emlékirata érdemel említést. Az emlékirat egy, az összes művelt államokat felölelő postaegyesületet tervez, mely a levelek, nyomtatványok szállítására egységes tarifát és az ingyenes átszállítást biztosítaná.

A Stefan-féle emlékirat batása alatt jött össze 1874 szeptember 15-ikén a berni kongresszus, melyen Európa valamennyi államai, nemkülönben az Egyesült-Államok küldöttei is jelen voltak.

A berni kongresszus megegyezett abban, hogy a résztvevő államok a politikai határoktól függetlenül, a levélpostai küldemények szállítására egy postaterületet alkotnak. Ezen az alapon az egyesülethez tartozó országok minden külön megegyezés nélkül a megállapított tarifa és kezelési módzatok mellett, mindenfelé szabadon és biztosan küldhetik levélpostáikat.

A levélpostai kiüldemények átszállításának megtagadása nincs egy államnak se jogában, hanem köteles azokat késedelem nélkül továbbítani.

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalma
Arjegyzéket ingyen
60 bérmentve küld

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csak egy havi részletfizetésre. — Gumuk, alkatrészek —

20 kor., alkatrészekből és gummiból 20% árengedm. részesülnek.

DÉRY EDE

SZEGED.

Régi várak. — Lóva vára (Borsod-Abaúj-Zemplén.)

A kongresszus az egységes postaterületre egységes díj-
szabást állapított meg. A távolság díjazása megszűnt.
Nagy általánosság után a szerződés megkülönböztetett
nyomtatványt, levelet, levelezőlapot. 15 gr. súlyú leve-
lek után 25 fillér, egyszerű levelezőlapok után pedig
10 fillér a számlitási díj. Ha azonban a levél az előírt
súlynál többet nyom, azért valamivel több fizetendő.
Németország ezúttal is kivétel maradt.

A szerződés értelmében az egyes államoktól beszedett
díjak a beszedő országéi maradnak. Ez szinte termé-
szesnek mondható.

A felfevő ország postaigazgatója azonban köteles a
közvetítő országok igazgatóságának az átszállított kül-
demények összege után igen csekély díjat fizetni. E te-
kintetben külön megegyezés jö létre az államok között;
a miben a levélforgalom évi átlaga az irányadó.

Ezen határozatok a nemzetközi postaegyesület fejlő-
dését biztosították. Az intézmény életképességét eléggé
bizonyítja az, hogy míg az alakuláskor 23 államot
számított tagjai közé, ma úgyszólván az egész földet
egyesíti körében. Az egyesület tette lebetöré azt, hogy
ma csekély 10 fillér díj fejében Ausztráliába, Amerikába
is elviszik levelezőlapjainkat.

A berni kongresszust 1878 és 1880-ban követte a
párisi, melyen a pénz és a csomag szállítását kiterjesz-
tették az egységes postaterületre. Az akkor hozott ha-
tározatokat módosították 1885-ben Lisszabonban tartott
értekezleten, hol a külföldre feladható csomagok mini-
mális, illetve maximális súlya 3 kg. helyett 5 kg-ban
állapították meg. Ugyanez alkalommal rendezték az
utánvételes összegek fizetését.

A mi monarchiánkat e téren illeti, az a következők-
ben foglalható össze: 1889-ben egy újított osztrák-magyar
egyezmény jött létre, melynek értelmében a monarchia
területén belül egységes díjtarifákat állapították meg.
A külfölddel való viszonyunkat is szabályozták. Hazánk
is belépett az egységes postát stület szervezetébe s így
azok fentemlített szabályai nálunk is érvényben vannak.

KÉPEINKHEZ.

Régi várak és templomkastélyok.

Hazánk történelmi emlékekben gazdag multját tárják
az olvasó elé azok a képek, a melyeket a jelen szá-
munkban bemutatunk. A magyar lovágkor s az évszá-
zadokig tartó kül- és belviszály harcainak eme roman-
tikus emlékeit mindenütt megtaláljuk hazánkban, bár-
merre is utazunk. Ezek közé tartoznak a szászvárosok
bástyatornyai és komor külsejű templomkastélyai is,
melyek többnyire a XV. században, a törökök gyakori
betörései elleni védelemre épültek. Legérdekesebbek kö-
zülök a medgyesi, brassói, nagyszebeni és rozsnyói erő-
dítések. A medgyesi templomkastélyt azonban az utóbbi
években annyira körülépítették házakkal, hogy ma már
nem is lehet teljes egészében áttekinteni; Brassó város
rég 32 tornyából és 7 bástyájából pedig már csak a
Katalin-bástyát és néhány darab falrészét hagyott meg
a város modern fejlődése. Nagyszeben már jobban meg-
őrizte régi képét, mert a várost régebben körítő falból
még három érdekes tornya áll fenn. Legjobb karban
van mindezek közt a Brassó közelében emelkedő Rozs-
nyóvár, a mely legnagyobb parasztvára volt az akkori
Erdélynek. Fekvésének nagyszerűsége folytán ma is

kedvelt kirándulólhely. Semmiben sem marad ezek mö-
gött, sőt régibb időből való építésénél fogva talán még
érdekesebb is a Bars megyében fekvő Léva vára. Ere-
deti építése még a régi idők homályába vész el. IV. Béla
királyunk idejében már erősíteni kellett, de későbbi
királyaink s különösen Róbert Károly is sokat javítottat-
tak és erősítettettek e váron, a mely hosszú századokig
kulcsa volt a vidéknek. Falai alatt számtalan harcokat
vittak összeink törökökkel, némettel és a Rákóczi-kor ide-
jében is sok ostromot állott ki. Hosszú ideig a Lévai
nemzetiség uralta e várat, majd Balassa Menyhért rabló-
lovag kezére jutott. Ettől I. Ferdinánd király vette
el és Dobó Istvánnak, a későbbi egri hősnek ajándé-
kozta. A mai embert ugyan már alig érdeklik ezek a
történelmi érdekességek, inkább bebarangolják a vilá-
got. Pedig bőséges szórakozást és lelki örömet talál-
hatna, régi emlékeink felkeresésével, itthon, a hazai föld-
dön is.

HIREK.

Adományok: A létesítendő csendőrségi internátus
javára legújabbán a következő adományokat nyugtáz-
hatjuk: Szöcs Mihály ezredestől 100, Bariss Árpád
őrnagytól 2, Pap Sándor résztől lakostól 15, a gátaljai
örstől 25, és a segesvári szárny legénysége által 1911
február hó 8-án rendezett táncmulatság jövedelme gya-
nánt 83 korona 32 fillért. Az eddig befolyt adományok
összege 23,302 korona és 40 fillér.

Az osztrák-magyar rendőr-kutya-egyesület értesítése
szerint a pozsonyi nemzetközi rendőr-kutya vizsga, nem
mint eredetileg tervezve volt június hó 4-én, hanem
június hó 17-én fog megtartatni. A csendőrlégénységi
egyenek belépődíjat nem fizetnek és esetleges elszállá-
solást a csendőrségi laktanyában nyernek.

Ellenszegülések: Pityi József, krassószörény-megyei
bozovicsi őrsbeli csendőr, szolgálaton kívül, Kuricza
Ádám dalbosfalvai ellenszegülő ellen 1911 május hó
11-én délután 1 órakor Dalbosfalva községben utóbbi-
nak halálával végződött szuronyfegyvert, Németh János,
temesmegyei fehértemplomi őrsbeli, rendes szolgálatban
álló csendőr pedig Zlatár Milán és Jovanovics Ljuba
orvvadászok ellen 1911 május hó 4-én délután 8 óra-
kor, Körtéd község határában, eredmény nélkül löfegy-
vert, végül Császár Gyula zalaegerszegi őrsbeli, rendes
szolgálatba kivezényelt csendőr, Zalabesnyő község szé-
lén, három ismeretlen kőborcigány ellen, ismeretlen
eredményrel 1911 május hó 9-én délelőtt 1/2 1 órakor
ugyancsak löfegyvert használt.

Egy megszökött börtönfegyencz kézrekerítése.
Komáromi Gábor, a pest-pilis-solt-kiskunmegyei Harta
községben fekvő kir. közvetítő intézetben letartóztatás-
ban volt fegyencz 1911 május hó 2-án délután nyolcz
órákor, forgópisztolylyal és vadászfegyverrel felfegyver-
zotten megszökött. Az üldözésre kivezényelt járőrök
közül Fekete Ferencz solti őrsbeli csendőr nevezettet
feltalálta s visszakísértetése végett elfogni akarta, minek
azonban a fegyencz ellenszegült. A csendőr, az ellen-
szegülőt egy eredménytelen löfegyverhasználat után el-
fogta és őt a közvetítő intézetnek átadta.

Tűzesetek. A komárommegyei Izsa községben 1911
április hó 29-én délután 1/2 3 órákor gondatlanság foly-
tán tűz ütött ki, minek következtében 34 lakóház lett
melléképületekkel együtt a tűz martaléka. A fékevesztött
elem az elhamvasztott épületek, gazdasági eszközök,

Schwáb József műorás és ékszerész
Szabadka, Fő-tér. ::

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akar
vásárolni, úgy késpénz mint részlete, forduljon olyan czéphez, amely rövid 1—2 év alatt ki-
rólóg csak a csendőrségtől 120 elismerő levélben részesült, ezen elismerést csak azért értük el,
mivel a saját közből szabályozott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 perccel különbözhet. Kerem
sziveskedjenek miniatúrákat kérni. A miniatúrák ára 8 koronától feljebb.

ruhanemükben és háziállatokban 93,000 korona kárt okozott, melynek azonban biztosítás révén nagyobbik része megtérül. — Méreteiben ugyan nem oly nagy, de a lakosságot mélyebben sújtott tűzvész dühöngött 1911 május hó 10-én délután négy órától kezdődőleg a zemplénmegyei Nagyruszka községben, a hol hat lakóház, két iskola és egy kamara égett le 10,000 korona kárértékben, mely épületek közül biztosítva semmi sem volt. Emberélet egyik helyen sem forgott veszélyben.

Kérelem. Dobos József, a szilágymegyei alsóegregyi őrsön állomásozó ez. őrmester kéri a marostordamegyei Székelykál községben született és az orsói szárny állományához tartozó Dobos István csendőrt, hogy állomáshelyét vele mielőbb tudassa.

A fürdők könyve. Hazai fürdőinket ismertető irodalmi termékekben mindezekig igen szegényesen voltunk ellátva. A mi van, az is selejtes régi csapásokon haladó átlagmunka. Annyival szívesebben kell megemlékeznünk a Magyar Fürdőkatalauz előttünk fekvő hatodik kiadásáról, a melynek gondos és lelkiismeretes munkával megszerkesztett Helső tartalma a legszebb harmoniában egyesül a mű külső technikai kiállításával. Szerkesztője: Erdős József, valóban dicséretes és ügyes munkát végzett, a midőn szakavatott tollal összeállított a hazai fürdőhelyekről, nyaralótelepekről, szanatóriumokról, vizgyógyintézetekről és ásványvizekről minden fontos és szükséges tudnivalót olyan modern és szabatos formában, a minőt csak ritkán van alkalmunk tapasztalni. Röviden szólva: a mű határozott nyeresége fürdőirodalmunknak, olyan, a mit nyugodt lelkiismerettel ajánlhatunk mindazon érdekelt körök figyelmébe, a kiknek hivatásuk pangó hazai fürdőügyünket előbbre segíteni ezzel egy állandóan hangoztatott panaszt orvosolni. A pompás és hízagypótló diszmunka stílszerűen be van kötve és Engländer és Társa tati nyomdatulajdonosok sajtói alól került ki. A szokatlanul szízes kiállítású vaskos kötet a vasúti és hajófülkékben, szállodákban, orvosoknál, fogorvosoknál, kivételekben, egyesületekben és pensiókban lett elhelyezve, de külön is a nagyközönség rendelkezésére áll. A fürdőző közönség önmagának tesz hasznos szolgálatot ezen kitűnően összeállított és mindent felölelő munka átolvasásával. Megrendelhető: a Magyar Fürdőkatalauz kiadóhivatalában, Budapest, VI. Eötvös-utca 36.

KÜLÖNFÉLÉK.

Különös oroszánfogás. Nem mindennapi oroszánvadászatról ad hírt egy londoni ujság. Seindia gwaliori maharadzsza nemrég néhány afrikai oroszánt vitetett országába, mert ott az oroszánok kifogytak. A fenevadakat először ketreczekben tartották, később azonban szabadon bocsátották őket. De nem lehetett őket szabadon hagyni, mert a nyájakban nagy pusztításokat vittek véghez, sőt igen rövid idő alatt 29 benszülöttet is felfaltak. A maharadzsza tehát megparancsolta, hogy az állatokat fogják el, és zárják ismét ketreczeikbe. A kiküldött oroszánvadászok egy kis kunyhóban békésen megtelepedve találták az oroszánokat. Erre a kunyhó körül gyorsan nagy barrikádót emeltek és a barrikádról lasszóval próbálták elfogni az oroszánokat. Tizennégy napi ostrom után azonban meggyőződtek e vadászati módszer helytelenségéről és egy ötletről kifolyólag a

következő módszerhez folyamodtak: A barrikád körül a földön több ezer iv enyves légyapapírost terítettek le és azután lerombolták a barrikádót. Számításuk helyesnek bizonyult. Az enyves légyapapíros ráragadt az oroszánok mancsaira és akadályozta őket a járásban. Az állatok elfogatása és ketreczbe terelése azután már nem okozott nehézségeket. Az oroszánvadászat e módja ugyan némileg Münchhausen báró kalandjaira emlékeztet, de nem tartozik éppen a lehetetlenségek közé, az «Evening Standard» pedig mint valóban megtörténtet adja elő az esetet.

A kendőzés. A kendőzés szokása már több ezer éves és úgy a kulturnemzetek, mint a vad népek között egyaránt el van terjedve. Hogy mióta használnak az emberek arcfestéket, azt pontosan megállapítani kissé bajos dolog lenne, mert eredete valószínűleg még a történelem előtti korba nyúlik vissza. Sok helyen, a hol ősemberek maradványaira akadnak, színes földdarabkákat is találtak, a miből arra következtethetünk, hogy már az ősemberek is használtak egyes festékeket szépítőszerek gyanánt. A régi Görögországban és Rómában a kendőzés már olyan elterjedt volt, hogy külön iparág foglalkozott csupán a szereket tartalmazó kazetták készítésével. Ebből kitűnik, hogy a kendőzés szokása akkor már meglehetősen hosszú fejlődési multtal birhatott, a mit azonkívül még az is bizonyít, hogy már a legrégebb történetírók is említést tesznek róla. Herodotos azt írja, hogy az aethiopiaiak, a mikor harczba mennek, befestik testüket, hogy az ellenséget megfélemlítsék. Skócia őslakóit a rómaiak «piktus»-oknak (festett embereknek) nevezték el, mert testüket festették és valószínűleg hasonló okból kapták a gall pictarusok is a «pictavus» nevet. A régi germánok is kendőzték testüket, mint az Tacitus műveiből kitűnik. A biblia is sok adatot szolgáltatott arra nézve, hogy a kendőzés szokását már a legrégebb korban is ismerték. A régi zsidóknál a kendőzés még külön tekintélynek is örvendett, mert különben Jób nem adott volna egyik leányának olyan nevet, a mely fordításban körülbelül a «festék-tégely» szóval lenne visszaadható. Hogy Zion leányai többek között a körmeiket is festették, azt a biblia számos kitétele bizonyítja. A legismertebb ókori példa Isebel királynő esete, a ki különös gonddal kendőzi magát, mielőtt Jehu király előtt mutatkozik. A varázs-szer azonban ebben az esetben nem hatott, mert a fiatal király Isebelt egyszerűen kidobatta az ablakon. A középkorban, úgy látszik, nem volt divatban a kendőzés, mert akkor Columbus nem csodálkozott volna olyan nagyon azon, hogy az ujonnan felfedezett földrészlakói arczukat és testüket festik. Csak a XVIII-ik században terjedt el ismét a kendőzés szokása olyannyira, hogy például Josepbine császárné csupán pirosítóra évenként közel 4000 frankot költött.

Megfordított világ. Amerikában mozgalom indult meg a minap avégből, hogy véget vessenek annak az ódsi szokásnak, a mely szerint a férfiak kéri meg a nőknek a kezét. Nem akadt senki, a ki sikert jósolt volna a mozgalomnak, pedig, a mint Samuel Rudy, cantoni agglegény esete igazolja, éppen nem vágtak túlnagy fába a fejszéjüket a mozgalom megindítóit. Ez a Samuel Rudy nemrég ünnepelte 86-ik születésnapját, tehát nem mondható valami fiatal legénynek. Az öreg legény mégér vagy 200,000 dollárt a rokonsága e miatt szívesen állná már körül a koporsóját. Rudynak azonban

ÉLELMISZEREKET

legjantanyosálban szállít : : : :

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZENA-TÉR 1. SZAM.

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

eszeágában sincs megbalni, sőt most akar élni. A pénzt szórja, különösen ha valami szemrevaló leány társaságában van. Rokonait úgy megijesztette könnyelmű költekezésével, hogy — örökségüket féltve — gondnokság alá akarták helyeztetni, az állítván, hogy Samu bácsi bülye. Az eset és a bíróság tárgyalás nagy feltűnést keltett, nem azért, mert a bíróság, a rokonok minden tiltakozása daczára épelméjűnek nyilvánította Rudyt, hanem leginkább azért, mert az agglegény új végrendeletet csinált a tárgyalás után és 1000—1000 dollárt hagyományozott a Stark megye törvényszékén alkalmazotti tizenkét gép és gyorsíró kisasszonynak, akik nagyon sokat évelődtek vele ügye tárgyalásának folyamán. Ezt s végrendelezési birt megvitte a táviró Amerika minden részébe s most ezrével hoz a posta leveleket a hivatalosan épelméjű agglegénynek, a melyekben különböző életkorú leányok a kezüket ajánlják föl neki. Persze Samuel Rudyt nem tudják elcsábítani. Fél az öreg legény, hogy a törvényszék visszavonja kedvező véleményét, ha ilyen bolondságot csinálna, vagyis ha kiszemelne egyet a sok csinos fruska közül.

Az indiánok szeme. Az egész világ az indiánokat tartja a föld legjobb látóképeségű balandóinak. Így ismertük meg őket azokban a szép ifjúsági regényekben, a melyekben rézbőrűek szerepelnek, de így ismeretik őket a néprajzi könyvek is. Pedig ma már nem felel meg az igazságnak ez az állítás. Ezt mondja dr. Wyman amerikai orvos, a ki szaktekintély ebben a kérdésben, mert évek óta indiánok közt lakik, a Sac és Fox indián törzsek rezervációjában. Dr. Wyman szerint az ilyen jelzők, mint «saszemű» vagy «solyomszemű», nem vonatkoztathatók az indián látóképeségére, hanem csak vad tekintetere. Ez a vad tűz se minden indián szemében ég. Vannak olyan törzsek, a melyek tagjainak fénytelenebb a szemük, mint sok fehéreké. Általában azonban a legtöbb indián rendkívül szűrés tekintetű. Valamikor tényleg jó szemük volt a rézbőrűeknek. A mióta azonban rabságban élnek, egyre gyöngül a látóképeségük. Négy évvel ezelőtt a trachoma vagy egyiptomi szembetegség is föllépett közöttük s az indián rezervációkban működő szövetségi szemorvosok minden igyekezete daczára egyre veszedelmesebben terjed. Ma már — a hivatalos kimutatás szerint — az indiánok hatvanöt százaléka trachomás. Ez a veszedelmes betegség már nemcsak a legtöbb felnőtt, de még sok ötéves gyermek szemét is megtámadta. A trachoma gyöngíti a szem látóképeségét és igen gyakran teljes vakóságra vezet. Az öregebb indiánok majdnem valamennyien vakok vagy vakulófélben vannak. A szembajos szülők gyermekeinek a szemén természetesen meglátszik a betegség pusztítása. Az ilyen gyermekek szeme sokkal gyöngébb, mint az egészséges szülők gyermekeié.

Egy nevezetes gyűrű eladása. Londonban legközelebb elfogják adni árverésen azt a történelmi nevezetességű gyűrűt, a melyet Erzsébet angol királynő adott kegyencének, gróf Essexnek. Azzal az ígérettel adta neki ezt a gyűrűt, hogy bármiképen forduljon a gróf helyzete, a legnagyobb bajból is kiment a királynő baltalma, ha ezt a gyűrűt előmutatja. Mikor aztán gróf Essexet baláraitelték, a gyűrűt átadta Nottingham grófnőnek. A grófnő azonban megtartotta a gyűrűt és nem

adta a királynőnek. Erzsébet szívesen mentette volna meg volt kegyencét, de a saját maga szándékos megsértését látta abban, hogy a gróf nem küldi el a gyűrűt. Végrebajtatta tehát a balálos ítéletet leglelkesebb bívén. Nottingham grófnő csak a balálos ágyán vallotta meg a gyűrű eltulajdonítását. A gyűrű hosszas vándorlás után lord Thymes birtokába került, a ki most elárverezteti.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Csáktornya T. D. Cégeket e rovatban elvből nem ajánlunk s azok megbízhatóságáról nem nyilatkozhatunk.

1869 = 18. Az 5-ik. Legközelebb.

F. J. 1. A pótdijra igénye van; kérelmét szolgálati úton adja elő. 2. A polgári államezolgálatban töltött ideje a nyugdíj vagy végkielégítés kiszabásánál beszámíttatik.

5555. 1. A Pótlék XIV. fejezet 5. pont 2-ik bekezdése a csendőrökre nem vonatkozhatik. 2. A 240 óra szolgálatba a belszolgálatban teljesített órák száma is beszámít. 3. Nézetünk szerint nem. 4. A Pótlék XV. fejezet. 2. bekezdése világosan intézkedik. A közzagzdálkodásnak részese nem lehet.

1879. 1. Forduljon kérdésével előljáró szakasziparancsnokához. 2. Nem. Elviheti, ha a nőtlének beleegyeznek s ha a nő az előfizetéshez hozzájárul. 3. Olvassa el az 1908. évi 52. számú lapunkban megjelent szerkesztői üzeneteket. 4. Nem esik a btk. 336. §-a alá, mert nem bemászás útján jutott oda. Olyan, mint ha más nyílt helyről követte volna el a lopást. 5. A kerítés magassága nincs meghatározva. Olyan magasnak kell lennie, hogy csak bizonyos nehézséggel lehessen rajta áthatolni. Egy 1-2 m. magas kerítésen való átmászást a Kuria egy esetben nem minősítette a 336. § szerint 6. Kérdése nem világos. A haszonélvezet nincs befolyással a lopás minősítésére. Ki vágta ki a fát? a haszonélvező, vagy más valaki? 7. A körülményekhez képest esetleg magánlakaértést. 8. Népies neve itt nem közölhető; ki testét áruba bocsájtja. 9. Hivatalból üldözendő. (Btk. 113. §.) 10. Közönséges lopás (vétség). 11. A közzagzdálkodás az előfizetési díjat fizetni nem köteles, azt az illető a sajátjából fizeti, ha pedig szolgálatteljesítés közben és a szolgálathoz kapcsolódóan — tehát nem önhibájából — sérült meg, az összes költségek a kincstár terhelik. Lásd Illetékesab. 45. §. 4. p.

Eperjesi örs. Egyes vidékeken a lakodalmaknál szokásos menyasszonymosdatásra vonatkozik. Az 1897. évi Belügyi Közlönyben.

1881. 1. Leszerelés után igen, különben nem. 2. Kincstár szerzi be. 3. Nem.

K. 32. Könyvjegyzéket küldünk önnek a Franklin-Társulat útján. A kértetett művek szerzőjét kérjük velünk közölni.

V. I. cz. örm. «Nyomozásoknál követendő eljárás és czigánybanda garázdálkodásai» című közleménye semmi újat sem tartalmaz és bár nem is túlságosan terjedelmes, mégis mire a végére ért, egyik helyen a Rendőri Közlönyben való közöztetést véli helyesnek s daczára ennek Kolompár Farkast a Csendőrségi Lapok útján köröztetné? Nem alkalmas a közlésre.

Csusz, köszvény, reuma ideges fejfájás, hűlés, idegbaj, mindennemű csonthántalmak ellen kifejezett hatásnak bír zongyult szer	AZ ERŐSÍTETT CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS Ezrekre menő bálnatok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatás van. Velődi csak állam kapható Kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K.	Az ár és a 1. postaköltség beküldése után vagy után vétel küldve Szenthe Lajos gyógysz. Budapest, Damjanich-utca 2.

HIVATALOS RÉSZ.

Őrsáthelyezés.

A m. kir. V. számú csendőrkerület balassagyarmati szárnyának egegi őrsé, 1911 május 1-ével Felsőszemerédre helyeztetett át.

Különítmény felállítás.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület soproni szárnyának területén, Balfon, 1911 május 1-ével egy két főből álló különítmény állíttatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsege 1910. évi április hó 25-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

tordai Sándor László őrnagy, a budapesti III. számú csendőrkerület másodtörzstisztje, basonló minőségben a kolozsvári I. számú csendőrkerülethez áthelyeztessék.

Okiratilag megdicsértetett:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Németh Albert VI. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, egy rejtélyes gyermekgyilkossági esetnek szakértelemmel és fáradhatlan buzgalommal bevezetett eredményes nyomozás utáni kiderítése és a tettes elfogásáért.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Mihu Péter cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban hosszabb időn át minden alkalommal fáradságot nem ismerő kitartással, lankadatlan buzgalommal és szorgalommal teljesített szolgálataért, jelesen pedig Beringye Juon lunkaszpirei lakos sérelmére 1905. évben elkövetett emberölés tettesének kiderítése és a tettes elfogásáért, valamint őrsének mindenkor rendbentartásáért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéséért;

Takó Sándor cz. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban hosszabb időn át minden alkalommal fáradságot nem ismerő kitartással, lankadatlan buzgalommal és szorgalommal teljesített szolgálataért, jelesen pedig Fobár András orosházi lakos sérelmére 1904. Fodor László bélfenyéri lakos sérelmére 1904. és Gárra János lunkaszpirei lakos sérelmére 1909. évben elkövetett rablógylilkosság, illetve gyilkosságok tettesének fáradságos

nyomozás során történt kiderítéseért, továbbá őrsének mindenkor rendbentartásáért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéséért;

Megyeri Imre csendőr cz. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálatban hosszabb időn át, minden alkalommal fáradságot nem ismerő kitartással, ernyedetlen buzgalommal és szakértelemmel teljesített szolgálataért;

Süteő Antal, Sándor Gábor őrsvezető cz. őrmesterek, Szűrös László csendőr cz. őrsvezető, Barna Imre és Farkas István csendőr, mivel a békésszentandrás-i takarékpénztár kárára 1910. évi márczius hó 5-én elkövetett 14,780 korona kárértékű betörés lopás tettesének fáradságos nyomozás során történt kiderítésénél, továbbá ugyanez alkalommal kiderített 40 bűncselekményt elkövetett bűnszövetkezet leleplezésénél a nyomozást vezető járásparancsuokat nagy kitartással és ügyességgel támogatták, miáltal az ezen bűncselekmények kiderítése, a 16 tettes elfogása és a 14,800 korona kár biztosításában tevékeny részük volt.

Előléptettek:

1910 december 22-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Szekeres Boldizsár őrsvezető;

1911 május 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Tóth Gyula hadupród, csendőr cz. őrmester;
a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Réthi György őrsvezető;
a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Szócs Gábor, Szabó Ignác és Barabás Izsák őrsvezetők, őrsvezető cz. őrmesterekké; továbbá
a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Horváth Ferencz X., Réthi György, Pap János, Bögi Ignác, Csapó János és Hatvani János cz. őrsvezetők, őrsvezetőkké; továbbá
az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:
a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Morár Demeter csendőr;
a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Ékes Sándor csendőr;
a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Tűzes András, Szabó Mátyás és Deák Sándor csendőrök; végül

1911 május 6-ával:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Lukács Ignác, Kardos László, Bándi Benjamin, Benedek Lajos, Santus Gergely, Hanis Illés, Sóra Illés, Nagy László, Bia Gergely, Szántó József, Darabán Tivadar, Becze Illés és Földvári Aurél csendőrök, csendőr cz. őrsvezetőkké.

Grammofon Ujság

ezimmal most jelent meg az első magyar grammofon szaklap. Akik címüket a kiadó-bivatalba (Budapest 155 Hímző-utca 5. szám) bejelentik, fél évig ingyen kapják ezt a pompás illusztrált érdekes újságot.

Katonai szolgálati jel:

allobolyi Rákossy Gyula, a m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokságnál létszámon felül vezetett szazados, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének segédtisztje, 1911 október hó 1-ével a III. osztályú tiszti katonai szolgálati jellel láttatik el.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Molnár László, Ábrahám Damó, Horváth Lajos, Vámosi József, Tóth György, Steinmacher János, Zsizsek János, Milei László István, Tavaszi Péter, Stári Lajos, Czinki József, Vizi János, Szép János, Nagy Péter I., Juhász József, Péterfi János és Szarka Mihály csendőrök; továbbá

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Fekete Zoltán és Miksán Sándor csendőrök.

Névváltoztatás:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Gaesó Imre csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1910 évi 107,309/VI-a. számalatt kelt engedélye alapján vezetéknevét „Gyuhis-ra” változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Burghardt Jakab csendőr ez. őrsvezető, Siegelsteibbe Annával, 1911 április 24-én, Kisjécsán.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Cséke János törzsőrmester, Takács Erzsébettel 1911 április 29-én, Hosszupályiban.

Válka Pál ez. őrsvezető, Taubner Máriaival, 1911 április 18-án, Ófuton.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
Bujtor Károly ez. őrsvezető, Róth Annával, 1911 április 22-én, Lovasberényben.

Csiszár István ez. őrsvezető, Tóth Veronával 1911 április 22-én, Sásdon.

Cziráki István ez. őrsvezető, Szabó Máriaival, 1911 április 19-én, Zalaegerszegem.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Kész József ez. őrsvezető, Komsia Ilonával, 1911 április 24-én, Herszenyben.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Gábosi Benjamin járásőrmester, Gábosi Bertával, 1911 március hó 20-án, Élesden.

Vajdics György őrsvezető ez. őrmester, Sölyom Idával 1911 március hó 15-én, Papfalván.

Szoboszlai Dániel ez. őrsvezető, Jánosi Erzsébettel, 1911. március hó 9-én, Nagygejőcön.

PÁLYAZATOK.

Egy irtóki állás a miskolci kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Telekkönyvi vizsga. Négy középiskolai osztály. Kérvények a miskolci kir. törvényszék elnökéhez 1911 június 6-ig.

Egy irtóki állás a margittai királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyvárad kir. törvényszék elnökéhez 1911. évi június 6-ig.

Egy irtóki állás a salgótarjáni kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a balassagyarmati kir. törvényszék elnökéhez 1911 június 6-ig.

A valódi híres 200 éves

Pozsonyi Seehofer növény-balzsam

elismerett legjobb és legrégibb háziaszer. Kítűnő mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m. emésztési zavarok, májbaj, bélrenyheség, kólika, agyvérzés, aranyér a hasonló bántalmak ellen. E kizárólag növényi alkatrészekből készült szer hatása kifogástalan és a testre jótékony, enyhe. Számtalan elismerő levél bizonyítja a Pozsonyi Seehofer növény-balzsam jószágát, melynek valódiságát a kék csomagolás és az itt látható vörösrák védjegy bizonyítja. Ügyeljünk a „Földes” aláírásra. Mindenütt kapható, ahol nincs raktáron, rendeljük a ...

FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK, gyógytarából, POZSONY, MIHÁLY-UTCA 43.

1 üveg ára 70 fillér. Utánvétellel 6 üveg 4 K 60 fill.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Belügyminiszter ur által elrendelt új mintájú erkölcsi és vagyoni bizonyítvány raktárunkon már kapható.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.

Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

Az új katonai bünvádi eljárás.

— A katonai bünvádi perrendtartásról szóló törvényjavaslatok ismertetése. —

Gerő Gyula ezredes-hadbírótól.

Éppen három éve, hogy a «Csendőrségi Lapok» olvasói előtt ismerttettem a katonai büntető eljárásunk javítására irányuló törekvéseket és az e reformtörekvések útjában álló nehézségeket* s íme ma már abban a helyzetben vagyok, hogy ismertethetem a magyar kormánynak a tárgybán készített törvényjavaslatait.

Hazai Samu honvédelmi miniszter ur ő nagyméltósága ugyanis a napokban terjesztette a magyar országgyűlés elé külön a «közös haderő»** és külön a honvédség bünvádi perrendtartásáról szóló törvényjavaslatokat és ezek indokolását.

Hogy mekkora munka volt a két törvényjavaslat megalkotása, azt már abból a körülményből is meg lehet ítélni, hogy a törvényjavaslatok és a hozzájuk tartozó indokolások közel 800 nyomtatott nyolczadrét oldalra terjednek.

Magától értetődik tehát, hogy az itt rendelkezésre álló szűk tér miatt csak nagyjában ismertethetem a javaslatok rendelkezéseit és indokait.

Mindenekelőtt megjegyzem, hogy a közös haderő bünvádi perrendtartásáról szóló törvényjavaslat nagyrészt megegyezik tartalom szerint a honvédségi bünvádi perrendtartás törvényjavaslatával s ettől csak annyiban tér el, amennyiben azt a szervezeti különbségek szükségessé tették. Csakis politikai okokból, vagyis azért van a közös haderő bünvádi perrendtartása is, meg a honvédségé is külön törvényjavaslatokban szabályozva, hogy ekként különleg is kifejezést nyerjen az a körülmény, miszerint a honvédség — szemben a közös haderővel — külön hazai intézmény.

A honvédség bünvádi perrendtartása különben alkalmazást fog nyerni a népfelkelésre és a csendőrségre is, mert a népfelkelés és a csendőrség általában az új javaslat szerint is a honvédség büntetőbíráskodása alá fog tartozni.

* Lásd a «Csendőrségi Lapok» 1907 évi 9—11. számaiban «A katonai bíráskodás reformja» czim alatt megjelent cikkeket.

** Ezentúl «közös haderő»-nek lesz nevezve a közös hadsereg és haditengerészet együttvéve.

A szóban forgó javaslatokban mindenek előtt szabályozva van részletesen az a kérdés, hogy kik tartoznak a közös haderő* büntetőbíráskodása alá és kik a honvédség büntetőbíráskodása alá.

A szabályozás általában megfelel a jelenleg fennálló állapotnak. Így például a tényleges honvéd vagy csendőr egyén az általa elkövetett valamennyi büncselekmény tekintetében a honvéd büntető bíróságoknak van alávetve, de ha a hadseregnél van *tartós* szolgálati alkalmazásban, akkor a hadseregi büntetőbíráskodás alá tartozik.

A közéletben és a hírlapokban sokszor halljuk azt a kívánságot hangoztatni, hogy a katonai bíróságok csak az úgynevezett «katonai» büncselekmények (függelém-sértés, őrszolgálati kötelességsértés stb.) eseteiben bíráskodjanak, ellenben a katonáknak úgynevezett «közönséges» büncselekményei (lopás, sikkasztás stb.) fölött a polgári bíróságok ítéljenek.

Nálunk azonban ez jóformán kivihetetlen lenne, mert a monarchiában nem kevesebb, mint négy polgári büntetőtörvény van érvényben, t. i. a magyar, a horvát, az osztrák és a bosnyák. Ha tehát a katonák közönséges büncselekményei fölött a polgári bíróságok ítélnének, úgy a katonák ellen egyszer a magyar, másszor a horvát, vagy az osztrák, vagy a bosnyák büntetőtörvényt kellene alkalmazni a szerint, a mint a tettes magyar vagy osztrák honpolgár, vagy a szerint, a mint a tettes Magyarországon vagy Horvátországban, vagy Ausztriában vagy Boszniában követte el, vagy a szerint, a mint itt vagy ott került kézre. Az ilyen eljárás sok zavarra vezetne, főleg ha a tettes több különféle (katonai és közönséges) büncselekményt követett el.

De katonai okokból sem lehet a katonák közönséges büncselekményeit a polgári bíróságok hatáskörébe utalni, mert a polgári bíróságok eljárása túl hosszadalmas,** holott a katonai fegyelem fenntartása végett gyors eljárásra van szükség. E mellett azt is meg kell fontolni, hogy *háboruban* mégis csak a katonai bíróságoknak

* A «közös haderő büntetőbíráskodását» a javaslatok röviden «hadseregi büntetőbíráskodás»-nak nevezik. Mi is így fogjuk nevezni.

** Most, a mikor a két éves tényleges szolgálatot hozzák be, gyakran előfordulhatna, hogy a tettes a két évet már leszolgálta s a polgári bíróság még mindig nem hozott jogerős ítéletet.

Első magyar vill. erőberend. hangszerr-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Lindovika Akadémia házi hangszerr-üzítője, az Orosz és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarorszag legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára. 6

STOWASSER JÁNOS

oszárti és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Lindovika Akadémia házi hangszerr-üzítője, az Orosz és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

kellene a katonai valamennyi büncselekménye fölött itélni, mert olyankor (főleg külföldön) át sem adhatná a hadsereg a tetteket a polgári bíróságnak.

Iz az oka annak, hogy a javaslatok szerint úgy, mint eddig, ezentúl is a katonák valamennyi büncselekményei fölött a katonai bíróságok fognak bíraskodni.

Lényeges rendelkezése a javaslatoknak a katonai bírások terjedelmére vonatkozólag még az, hogy *háborus viszonyok* közt a magyar minisztertanács elrendelheti, hogy még a *polgári* egyének is a *honvéd* bíróságok hatáskörébe helyeztessenek, ha *kémkedést* vagy más az állam hadiéreje ellen irányuló büncselekményt követnek el. Ha azonban egyes ily esetben a honvéd bíróságok el nem járhatnak (például egy ellenség által bekerített várban, a hol nincs honvéd bíróság), akkor a javaslatok szerint kivételesen a közös hadsereg bíróságai válnak illetékesek az eljárásra.

Teljesen megváltozik az új eljárás folytán a katonai (honvéd) bíróságok szervezete és a *haditörvényszékek* alakítása is.

Eddig, mint tudjuk, a közös hadseregben *három*, a honvédségnél *két* folyamodásban gyakorolják a büntetőbíráskodást. Ezentúl csak első és másodfokú bíróságok lesznek a hadseregben is.

A polgári elsőfokú bíróságok (járásbíróságok és törvényszékek) mintájára ezentúl nálunk is kétféle *elsőfokú* bíróságok lesznek, u. m. a *dandár*bíróságok és *hadosztály*bíróságok.¹ A dandár-bíróságok csak legénységi ügyekben, kisebb vétségek esetében ítélnék, míg a hadosztálybíróságok a tiszti ügyekben s a *legénység* súlyosabb büncselekményei esetén járnak el elsőfokulag. E mellett a dandár-bíróságtól a hadosztálybírósághoz lehet felebbezni, a mely a dandár-bírósági ügyben végleg dönt.

A hadosztálybíróságnak elsőfokulag hozott ítélete ellen a legfelsőbb katonai (legfelsőbb honvéd) törvényszékhez lehet perorvoslattal (fellebbezéssel és semmisségi panasszal) élni.

Az elsőfokú bíróságok felállítása és felosztása a Felsége parancsára történik. A legfelsőbb törvényszék székhelyét a Felsége határozza meg.²

A haditörvényszéki tagok száma kevesebb lesz s a haditörvényszék tagjai csak *tisztek*³ lehetnek.

¹ Az új honvédségi törvényjavaslat szerint a honvédségnél is *hadosztályok*at fognak felállítani már béke idején, de azért a *honvédkerületi* parancsnokságok is megmaradnak, csak hogy ezeknek a hatáskörébe már csak a kiegészítés, élelmezés és elszállásolás fog tartozni.

² Nincs kizárva tehát, hogy a Felsége a cs. és kir. legfelsőbb katonai törvényszék székhelyét is Budapestet jelöli meg.

³ Legénységi egyének az új német birodalmi katonai büntető perrendtartás szerint sem lehetnek a haditörvényszék tagjai. Ennek oka az, hogy a legénységi egyének nagy része nem bír akkora intelligenciával, a mekkora az ilyen fontos (bírói) tisz-

A haditörvényszék a dandár-bíróságnál egy hadbíróból és két katonaiállományú tisztből, a hadosztálybíróságnál pedig egy hadbíróból és négy katonaiállományú tisztből fog állani. A katonaiállományú tisztek közül a legnagysabb rangú elnököl s felügyel a rend és fegyelem fenntartására, míg a hadbíró a tárgyalást vezeti s ezért *tárgyalásvezető*-nek is nevezik. A katonaiállományú tisztek a vádlott rendfokozatához képest különböző rendfokozatúak.

A *dandár*bíróságnál a *haditörvényszék* elnöke egy alezredes vagy őrnagy, tagjai: egy százados (elnök) és egy hadbíró (tárgyalásvezető).

A *hadosztály*bíróságnál, ha a vádlott legénységi egyén, vagy rangosztályba nem sorozott havidíjas vagy polgári egyén, a *haditörvényszék* áll: egy törzstisztből, két századosból, egy főhadnagyból és a tárgyalást vezető hadbíróból; ha pedig a vádlott alantos tiszt (tiszteljölt vagy tisztsíviselőjelölt), a haditörvényszék tagjai a hadbíróon kívül: egy ezredes vagy alezredes, egy őrnagy és két százados.*

A legfelsőbb törvényszék elnöke egy magasabb rangú tábornok; az ítélelhozásnál azonban — úgy, mint a polgári felsőbbbíróságnál — nem az összes bírák vesznek részt, hanem az ítélelhozásra külön *tanácsokat* alakítanak. Az ítélel tanácsok az ügyek különféleségéhez képest vagy kizárólag magasabb rendfokozatú hadbírákból (tanácsosokból) állnak, vagy pedig vegyesen hadbírákból és katonaiállományú tábornokokból (ezredesekből). A kizárólag hadbírákból álló tanácsosok négy tanácsosból és egy tanácselnökből alakulnak; ellenben a vegyes taná-

ság ellátásához szükséges s e mellett attól lehet tartani, hogy ők a haditörvényszék tiszti tagjaival szemben nem tudják megadni teljes bírói függetlenségüket.

* Ha vádlottnak még magasabb rangja van, akkor a tárgyalásvezető hadbíróon kívül a következő katonaiállományú tisztek vesznek részt és pedig:

ha a vádlott őrnagy: egy ezredes, egy alezredes, és két őrnagy;

ha a vádlott alezredes: egy vezérőrnagy, egy ezredes és két alezredes;

ha a vádlott ezredes: egy vezérőrnagy és három ezredes;

ha a vádlott vezérőrnagy: egy altábornagy és három vezérőrnagy stb.

Ha a vádlott hadbíró vagy honvédlorvos, honvéd vagy csendőrtisztsíviselő: akkor a két legalacsonyabb rangú katonaiállományú tiszt helyére az ő szolgálati ágából kell két tiszteket illetőleg tisztsíviselőt ülnökül meghívni.

Ha különböző rendfokozatú katonai egyének kerülnek vádlottakként haditörvényszék elé, ennek összeállítására a legmagasabb rendfokozatú vádlott-társ rendfokozata irányadó.

Ha a vádlott társak részint a katonaiállományhoz, részint más szolgálati ághoz tartoznak, a legalacsonyabb rangú katonaiállományú tiszte helyére egy ezzel egyenlő rendfokozatú igazságügyi tiszte (hadbíró) hívandó meg a haditörvényszék tagjaként.

Ha a hadosztálybíróságok mint fellelhezési bíróság jár el, a főhadnagy helyére bírótárs gyanánt egy második igazságügyi tiszte (hadbíró) lép, a kit a bíróságvezető jelöl ki. A tárgyalásvezetőnek törzstiszti rendfokozatban kell állania.

A legjobb órák,

legszolidabb ékszeresek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műterem Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Aranyezék ingyen!

Piacz a nagymecset alatt.

Tunlszi képek. — Arabs lakodalom.

csok: két tábornokból (ezredesből) és négy hadbíróból, továbbá a legfelsőbb törvényszék elnökeiből állnak:

Csendőregyének bűnügyében bírakul a haditörvényszékbe és a legfelsőbb törvényszéki tanácsba, a mennyire lehetséges, csendőtiszteket kell vezényelni.

A bíróságok mellett úgy, mint a polgári bűnvádi eljárásban, külön vádlóközegek szerepelnek. Ily vádlóközegek a dandárbíróságoknál: az ügyési tiszt, a hadosztálybíróságoknál: a katonai (honvéd) ügyész, a cs. és kir. legfelsőbb katonai törvényszéknél: a katonai vezérügyész, a m. kir. legfelsőbb honvéd törvényszéknél: a honvéd koronaügyész.

Az ügyési tiszt: nem jogképzett egyén, hanem katonai állományú csendőtiszt, mert a dandárbíróági eljárásban csak csekélyebb jelentőségű ügyek fordulnak elő; ellenben a katonai (honvéd) ügyész és a katonai vezérügyész (honvéd koronaügyész) jogképzett egyén, a ki hadbírói vizsgát tett.*

A mi a tulajdonképpeni katonai bűnvádi eljárást illeti, ez egészen olyan, mint a polgári bűnvádi eljárás, vannak azonban egyes fontosabb eltérések, a melyeket a katonai érdekek tettek szükségessé.

A katonai bűnvádi eljárásban ugyanis minden olyan eljárási formát kerülni kell, a mi az eljárást hosszadalmassá tenné, mert fegyelem csak úgy tartható fenn, ha a büncselekményt mielőbb megtorolják. De e mellett bizonyos befolyást kell engedni a büncselekmények üldözése körül maguknak a katonai parancsnokoknak is, mert ők felelősek a csapatok fegyelméért. Nem igen lehetne tehát a katonai érdekekkel összeegyeztetni azt, hogy a parancsnok alárendeltjei ellen a vizsgálatot (vagy mint a javaslatok nevezik: a nyomozó eljárást) és a vizsgálati fogságot a parancsnoktól egészen függetlenül a bíróságok rendeljék el és hogy ezek eljárásukkal a katonai szolgálatba mintegy belenyuljanak és a katonai szolgálatkezelést esetleg megzavarják.

Körülbelül ilyen okok miatt az új katonai bűnvádi eljárásnak egyik lényeges eltérése a polgári bűnvádi eljárástól az lesz, hogy a nyomozó eljárást és a vizsgálati fogságot nem a katonai bíróságok rendelik el, hanem a legtöbb külföldi katonai bűnvádi perrendtartáshoz hasonlóan olyan magasabb katonai parancsnokok, a kiket a törvény a „bűnvádi üldözés jogával” felruház. Ilyen parancsnokok lesznek a kisebb jelentőségű legénységi ügyekben, vagyis a dandárbíróságok elé tartozó esetekben: a dandárparancsnokok, a hadosztálybíróságok elé tartozó esetekben pedig a hadosztályparancsnokok. A bűnvádi üldözés jogával felruházott parancsnokok, a kik a javaslatok szerint „illetékes parancsnokok”-nak

vagy egyszerűen csak „parancsnokok”-nak lesznek nevezve, az említett jogokon kívül még más jogokkal is fel vannak ruházva, hogy a katonai érdekek kellően megóvhatók legyenek. Így ők határoznak a nekik alárendelt ügyési tiszték és katonai ügyészeknek* adandó utasítás alakjában a vádemelés kérdésében: ők endelik el a jogerősen kiszabott büntetés végrehajtását stb.

A „parancsnokok” e széleskörű jogával szemben viszont meg lesz szüntetve a mostani „bírói felsőbbbségi jog”, a melynél fogva eddig az elsőfoku ítéletet és a bírói felsőbbbségi jogot gyakorló parancsnok nevében hozták, a ki a kiszabott büntetést bizonyos korlátok közt kegyelemből enyhitte, sőt egészen el is engedte. Az ilyen (bírói felsőbbbségi) jog a modern alapokra fektetett perorvoslatokkal is egybekötött eljárással össze nem egyeztethető.

A mint már említettem, a javaslatok szerint a bűnvádi üldözés jogával felruházott parancsnokok vagy olyanok, a kiknek hatásköre a dandárbíróságok elé tartozó bűnügyek: terjed ki, (dandárparancsnokok, vagy olyanok, a kik a hadosztálybíróságok elé tartozó bűnügyekben gyakorolják a bűnvádi üldözés jogát (hadosztályparancsnokok). Ezek a parancsnokok (esetleg többen is együtt) egy-egy dandár- vagy hadosztálybíróshoz vannak utalva és az egyes dandár- vagy hadosztálybíróság illetékessége csak azokra az egyénekre fog kiterjedni, a kikre a hozzá utalt parancsnok (parancsnokok) bűnvádi üldözési joga, az adott esetben kiterjed. Szóval a bíróságok illetékessége tulajdonképpen a hozzájuk utalt parancsnokok illetékessége szerint igazodik.

És itt egy a csendőrséget különösen érdeklő körülményt kell kiemelnem.

A honvédség bűnvádi perrendtartásáról szóló törvényjavaslat ugyanis a csendőrség parancsnokait nem ruházza fel a bűnvádi üldözés jogával és akként intézkedik, a hogy csendőrség egyénének az egyes (honvéd) illetékes parancsnokokhoz utalását rendelet fogja szabályozni.

Más szóval, e javaslat törvényerőre emelkedése után, ha valamely csendőregyén: büntető bírósági uton üldözendő cselekményt követ el, ellene az előterjesztett tényvázlal alapján nem a csendőrkerületi parancsnok vagy a csendőrségi felügyelő fogja a nyomozó eljárást, a vizsgálati fogságot és a vádemelést elrendelni, hanem a honvéd dandár- vagy hadosztályparancsnok.

A javaslat maga is kiemeli, hogy ez a rendelkezés áttöri azt az alapelvet, a mely szerint a bűnvádi üldözést a katonai egyének fölött ezek katonai előjárójának kell gyakorolnia, de utal arra a körülményre, hogy a csendőrségnek nincsen annyi magasállású parancsnoka,

* A javaslatok a hadbírói vizsgát tett katonai egyéneket „igazságügyi tiszt”-ek elnevezés alá foglalja össze. „Igazságügyi tiszt” alatt tehát a tulajdonképpeni hivatásos katonabírakat, vagyis a hadbírókat is, meg a jogképzett katonai ügyési közegeket (ügyész, vezérügyész, koronaügyész) is kell érteni.

* A legfelsőbb törvényszéknél működő vádlóközegek a közös hadügyminiszternek, illetőleg a honvédelmi miniszternek vannak alárendelve.

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használd azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készítette Beretvás Tamás gyógyszerész Kásposten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Amfiteatrum El-Djemben.

Tuniez főútja.

Tuniszi képek.

a mennyi a javaslat rendszerehez képest szükséges volt na abhoz, hogy külön a dandár- és külön a hadosztály-bíróságok elé tartozó bűnvádi ügyekben az illetékes parancsnok jogai csendőrségi parancsnokok által el-láthatók legyenek s e mellett az új eljárás megköveteli, hogy az illetékes parancsnok és ügyész közege a bíróság székhelyén állomásozzék. Az pedig, hogy a bűnvádi üldözési joga valamennyi csendőrségi vonatközzel a csendőrségi felügyelőre ruháztassék s ehhez képest valamennyi csendőrségi bűnvádi ügy a Budapesten székelő honvéd bíróságokhoz utaltassék, vagyis hogy a büntetőbíráskodás az egész államterület csendőrsége fölött Budapesten, mint a csendőrségi felügyelő székhelyén központosíttassék: célszerűtlen és gyakorlatilag kivihetetlen volna.

A mondott okból tehát a csendőrség parancsnokait nem fogja megilletni alárendeltjeik fölött a kérdéses bűnvádi üldözési jog, de ezzel szemben a javaslat akként igyekszik a csendőrségi bűnügyekben a csendőrségi elem részvételét biztosítani, hogy a miként már említettem, elrendeli, miszerint a csendőrségnek fölött bíráskodó haditörvényszékekhez és főtörvényszéki ülésekbe katonaaállományú ülnökök helyett lehetőleg csendőrtiszteket kell vezényelni. E mellett a javaslat azt is megengedi, hogy a csendőrségi bűnvádi ügyben csendőrtiszt rendeltesék ki az (egyébként katonaaállományú) ügyész tiszt helyetteséi.

(Folyt. köv.)

A jodoformos zsebkendő.

Irtja: Gyümölcsös József / őrmester.

1907. év márczius hó 11-én az n-i őrsőn K. F. sz.—i lakos azon panaszi tette, hogy sérelmére az nap virradóra, lakóház-telkén magánosan álló gőzeséplőgép darálólhelyiségének ablakát ismeretlen tettesek betörték s az ablakon át egy zsák árpat és egy zsák tengerit 15 kor. 30 fillér kárértékben elloptak.

En Marton Pál csendőrrel azonnal a helyszínére siettem, a helyszíni szemlét megéjttem, de ott egy jodoformos zsebkendőn kívül egyéb bűnjel vagy gyanújel nem volt található. Megállapítottam, hogy az ablaküveg egyik táblája azon zsebkendővel lett benyomva, az ablak mindkét szárnya kinyitva, keresztfája kitorva s a tolvajok azon át vitték el zsákmányukat. Miután a helyiségben több gabona nem volt, ezen két zsákból pedig mintegy két kenyérfőzárára való a földre kiöntve volt, arra engedett következtetni, hogy a tolvajok ketten lehettek, s hogy ki-kí a maga zsákmányát segítség nélkül elvihesse, öntötték ki a zsákok hiányát.

A káros előadta még, hogy midőn a lopást felfedezte, a helyiség végében a kertek alatt elhúzódó gyalogösvényen mintegy 30 lépés hosszát árpa és tengeri volt elszórva, de tovább egy szemet sem talált. A helyszínen hátramaradt zsebkendőre nézve megjegyezte, hogy annak tulajdonosa a községben van, mert N. N. ottani lakos 10 éves fiúgyermekének a lábszárát egy szecskavágó gép ezelőtt egy hónappal megsebesítette, s a sebet jodoformmal kötözték, melyet ő adott, mert mint géptulajdonos olyan-nal rendelkezett. Azt is látta, hogy a sebet zsebkendővel

kötözték. Bár azon egyén a községben jó hírben áll, a lopással mégis őt gyanúsítja, mert azon egyén több ízben meg is fordult a darálólhelyiségében és alapos helyszíni szemléket is tartott, valamint hogy jodoformot más senki nem használt, ő senkinek másnak nem adott; végül, mert az elszórt gabonaszemek a gyanúsított kertje végénél érték véget és a telkén könnyen be lehet jutni.

Mindezek után a nyomozást bevezettem, a káros által meggyanúsítottiról megtudtam, hogy az a községben jó hírnévnek örvendő és jó megélhetési viszonyai vannak. A mint a gabonaszemek által beszórt ösvény végére eljutottunk, káros — mert velünk jött — az általa meggyanúsított telkére irányítottam meghagyva, hogy ha csak egy szem árpat vagy tengerit is talál, velem közölje. En pedig a gyalogösvényről letérve jobbra szemlélődtem, miközben az előttem levő őszi gabonavetésben négy sor csizmas láb nyomát fedeztem fel, melyek egymástól 3—5 lépés távolságban, — kettő sekélyebb a lopás színhelye felé, míg kettő mélyebb attól visszafelé irányultak és pedig nem a vetés hosszában vagy keresztben, — mintha tulajdonosa a vetést szemlélte volna, hanem rézsut irányban L. község felé, mely Sz. községtől dél-nyugat irányban mintegy fél óra járásnyira fekszik. Oda szólítottam a káros s mivel a nyomoknak semmi jelentőséget nem tulajdonított, egyik lábsor nyomra őt, másikkra csendőrmert állítottam, magam pedig közöttük haladva, a két lábsor-nyomot követtük L. község irányában, vagyis a honnan a nyomok hátrahagyója jött és a merre ment. Midőn a vetésből egy szántóföldre jutottam, a nyomokból azt vehettem ki, hogy mind a négy csizma-nyom-sor egy és ugyanazon egyéntől származnak, mert a két sor mélyebb lábnyomban — a jobb láb-nyomokban — foltos talpu csizma nyoma jól kivethető volt és így a tettes egy személyben volt keresendő. Alig haladtunk két-három gazdának a földjén-vetésén keresztül, midőn a vetésföldön egy ruhától származó nyomra bukkantam, mely arra engedett következtetni, hogy a tolvaj a zsákmányával pihenőt tartott és ugyanott a vetésben egy árpaszemet is találtam.

Most már szentül hittem, hogy a tolvajt a L. község végén lakó vályogvető cigányok között fogom feltalálni, mert közöttük szokásos büntetések is lappangtak s mert az általunk követett nyomok is azon irányban vezettek. A nyomokon eljutottunk L. község házainak kertjei alá, de itt a nyomok egy lakóház telkén lévő hátsó bejárati ajtó előtt teljesen eltűntek úgy, hogy sem jobbra, merre a cigányok laktak, sem balra és sem az előttünk fekvő udvarra tovább követhetők nem voltak.

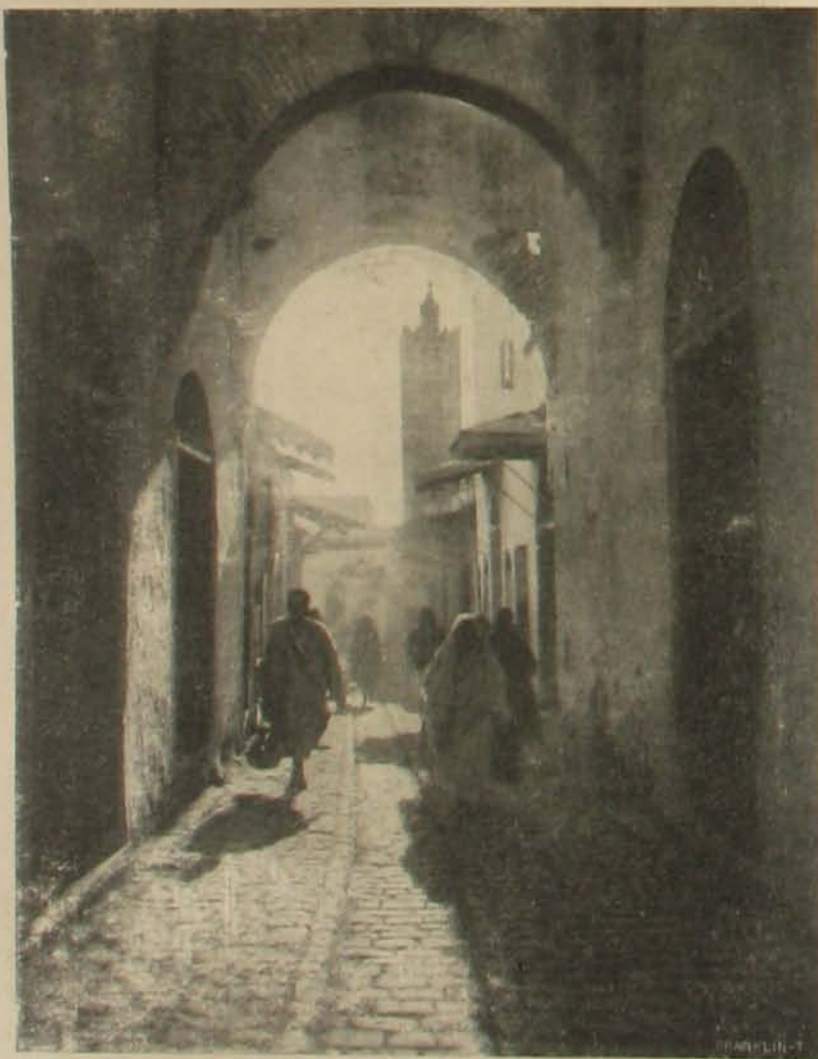
Rövid gondolkodás után csendőrmert utasítottam, hogy az előttünk álló lakásra felügyeljen, legesekélyebb gyanus észleletét jelentse. Káros pedig beküldtem a bíróért és egy esküdtért, kik hamarosan ki is jöttek és én azokkal a cigányokhoz mentem, észrevétlenül lakásukba bejutottunk és bár a lakáshoz tartozók mindannyian honn voltak, foltos talpu csizmát, árpat vagy tengerit náluk nem sikerült felfedezni. Már kezdtem csüggedni, midőn a bíró azon kérdésemre, vajjon abban a házban, melynek végében — előttünk 20 lépésre — álló csendőrmert figyelő állást foglalt, ki lakik? P. L. nevű egyént nevezett meg. Ama további kérdésemre pedig, hogy van-e vagy volt-e nevezettnek olyan sebe, melyet jodoformmal kellett kötöztetni? igennel felelt és megjegyezte, hogy még most is be-találán sebes lábba jár, mely neki örökös sebe, a mely lábán is csizmát visel, mert azelőtt bozskorban járt.

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Egy sötét városrész.

Sfax régi falai.

Tuniszi képek.

Majdnem felkiáltottam: „Az lesz a tolvaj”. Mindjárt a jelzett lakásba indultunk. Csendőröm azideig gyanusát nem észlelt. Az udvarban levő sertésólba — melyben két süldő volt — betekinttem s azok előtt bőven árpát láttam, megmutatva a jelenlévőknek; s miután más megtekinteni való az udvaron nem volt, a lakásba nyitottunk. Elöl a bírő én nyomában; midőn a lakószobába betoppantam, nem csekély meglepetésemre egy teljesen felöltözött férfi ugrott ki az ágyból és minden fogadtatás nélkül, katonásan elém állt. Végig néztem emberemet, az bizony teljes bizonyítékkal állott előttem, mert ruhája és csizmája teljesen olyan festékes volt, mint a minővel a betört ablak be volt meszelve. „Hátra arcz! jobb láb fel” vezényeltem s a foltos talpu csizmát rendben találtam. Azon kérdésemre, hogy az éj folyamán hol járt, mit bozott, mitől festékes a ruhája és csizmája, miért feküdt nappal, d. e. 11 órákor? emberem néma maradt mint a fal és látszott rajta, hogy lélekjelenlétét igyekszik összeszedni, mert nagyokat nyelt, mint a kit torkon ragadnak, egy szót nem ejtett ki. Hogy hol az árpa és tengeri, melyet az éjjel hozott? Szintén szótlan maradt. Neje azonban kifakadva elkezdte szidni, becsmérelni az urát, mert hogy „megmondta neki, ne menjen el hazulról, utóbb is rajta veszt, hogy most már úgy kell neki, ő pedig ott hagyja”.

Ekkor emberünk is összeszedte némileg magát és csak annyit felelt: „bizonyítsák be, hogy kitől loptam”.

Hát a foltostalpu csizmája nyomát és zsebkendőjét hol hagyta el? és az erélyes hangon követelt árpát és tengerit a konyhában és annak padlásán elrejtve volt belről mint a parancsolat előadta, melyből csak annyi biányozott, hogy az árpából két sertését jó bőven ellátta, a tengeriből pedig egy kenyérkosárra való belyi darálón megőröltetett és annak lisztjéből, mielőtt lefeküdt volna, jól lakott. Beismerte, hogy a lopást egyedül követte el, azzal kettőt fordult. A jodoformos zsebkendőt is sajátjának ismerte el, hogy kezét az ablak meg el ne vágja, azzal nyomta be. A lopást éjjel 11—1 óra között hajtotta vegre.

A mint láthatjuk, jelen esetben, ha a káros egyszerű gyanúsítása folytán az általa meggyanúsított irányában szolgálati befolyást gyakorolunk, esetleg elfogást is foganatosítunk, kiteszük magunkat annak, hogy eredményt egyáltalán nem érünk el s emellett egy ártatlanul meggyanúsított, másként jó hírben álló egyén jogtalan zaklatása, meghurcoltatása miatt kiteszük magunkat a leg súlyosabb következményeknek.

Tehát azért a káros vagy bárkinek a feladása is ép úgy meghallgatandó, mint minden más az ügyben kérdőzt egyéné, de a csendőr mindig saját belátása, a helyszínen eszközölt tájékoztató és helyes nyomra vezető tényállás kikutatása alapján járjon el.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Az angol biblia.

London legnagyobb termében, az Albert-Hallban világtörténelmi jelentőségű ünnepség folyt le: angolok és amerikaiak együtt ünnepelték a teljes angol bibliafordítás megjelenésének háromszáz éves fordulóját. Az Egyesült Brit Királyság első felelős embere, Asquith miniszter-

elnök és az Északamerikai Egyesült-Államok követe, Whitelaw Reid fölhasználták a közös ünnep alkalmát arra, hogy tanúságot tegyenek a két nemzet testvéri érzületéről, a melyet a nyelv, a vér, a vallás közössége forraszt erőssé. De az angol biblia ünnepének még sem ez az alkalmasszülte politikai mozzanata a valóban fontos, hanem az a hatalmas perspektíva, a melyet a három évszázada ra való visszatekintés foltár.

Az angol biblia huszonegy évvel későbbben jelent meg, mint Károli Gáspár magyar bibliája; és mikép a gönczi biblia soba el nem törölhető nyomokat hagyott nemzetünk életén: az angol biblia is teljesen átalakította a brit nemzetet.

Az Old merry England-nak, a régi vidám Angliának csillaga lehunyóban volt. A protestantizmus angol földön is megdőbentette, komolyan gondolkodóba ejtette az elemeket, a melyek nagyon is sokáig időztek a tarka és népies, zajos és kicsapongó multságoknál, szüreti ünnepeken, kecses pászturjátékokon, az angol reneszánsz sajátos és jellemző életkedvében. A puritánok a földi gyönyörűség helyett Isten országára szomjuhozak, szemüket önön lelkükbe fordították, imádságban és vezeklésben, a test elsanypargatásában és a szellem meg tisztulásában keresték a késlekedő váltságot.

Az angol nyelvre lefordított biblia hatalmas fegyverré lett az üdvösségért való vívódásban. Mindenki olvashatta, mindenki hozzáférhetett, megittasodhatott a próféták nagyszerű vízióitól, áttüzesedhetett a begyi beszéd csodálatos fényben égő ékesszólásától, elmerülhetett az Apokalipszis rejtelmeiben. A Szentírás azelőtt a kevesek, a kiváltságosak, a tudósok feltéve őrzött kincse volt. Most egyszerre mindenkié lett.

Csak így történhetett, hogy John Bunyan, a bedfordi üstfoldozó viharos ifjúság után, megpróbálván a könynyelmű katona minden kicsapongását, tilos és megengedett szerelmeit, férfikorában megtért s a Keresztelő János módjára prédikált. A The pilgrim's progress, a zarándok útja, Bunyan műve, a világ egyik legolvasottabb könyve soha nem jöhetett volna létre, ha az egyszerű, sőt nyomorúságos kézműves nem jut a Szentírás forrásaihoz. És bány ilyen munka keletkezett a tizenhetedik és tizennyolcadik században.

Ha megadatott volna a káprázatos Erzsébet-korszak valamely hősének, hogy ötven évvel halála után poraiból föltámadjon, nem ismert volna Angliára. A gazdag, virágzó, pompázó szinpad eltűnt, Shakespeare neve feledésbe merült, a pageant, a látványos menetek divatja elmúlt, üres lett a színház és megtelt a templom. És egy nemzedék keletkezett, a mely minden nap minden órájában készen állott rá, hogy számoljon Istenével. A mai angol becsületesség, komolyság, munkaszeretet, megbízhatóság, önmagára tartó férfiaság, benső családi érzés mind, mind ez átalakulás tüzeiben született.

És ez átalakulás szülőanyja az angol biblia, a melynek most báromszázados ünnepét ülték. A biblia, a mely a wakefieldi lelkész megvigasztalta börtönében, a mely a Burne skót parasztjának szombat esti olvasmánya és matróz tengerentúli útjának leghívebb kísérője.

Mert Angliának gondja volt rá, hogy minden házba bejusson a Szentírás. Százhet évvel ezelőtt alakult a British and Foreign Bible Society, a mely — mint neve is mutatja — brit földön és idegenben egyaránt terjeszti az Írást. Hogy minő sikerrel, azt csak a statisztikai adatok fölsorolása világíthatná meg; hogy mily

Merkur kerékpárok

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummiból 20% árengedm. részesülnek.

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummiból 20% árengedm. részesülnek.

DÉRY EDE

kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

belső hatással, azt csak ama nemzetek pragmatikus történetírása deríthetné föl, a melyek körében e társaság dolgozik. Nagy gonddal kellene nyomozni azokat a finom erecskéket, a melyek a nemzetek érzésének és gondolkodásának vérkeringésében színüket és táplálékukat az olcsó és népszerű bibliából nyerték.

És ezért oly jelentős most a londoni ünnep az Albert-Hallban. Oly fontosnak érzik angolok és amerikaiak a háromszáz évvel ezelőtti létrejött művet, hogy erejét eléggé elevennek, hatásnak, szilárdnak tartják a két nemzet összekapcsolására. Nagyszerű és érdekes valomás volt ez a mai: sem a tenger, sem a mult fájó eseményei, sem az ellentétes érdekek, sem a kölcsönös fejlődés okozta féltékenység meg nem hontbatja azt a testvéri köteléket, a melyet a biblia történeti közössége csomózott össze.

KÉPEINKHEZ.

Tuniszi képek.

A modern nemzetek kulturális törekvése és fejlődése utat tör és világot gyújt már a legsötétebb Afrikába is. Pedig ennek a földrésznek még ma is vannak olyan területei, a melyen még ember soba meg nem fordult s talán még évszázadok multán se fog megfordulni. Afrika egyes részeinek azonban, mint pl. Tunisznak is, már az ókorban is jól fejlett kulturája volt. Annak idején a rómaiak virágzó gyarmata volt ez a terület s művészeti és kulturális fejlettségét mindennél ékeesebben bizonyítják azok a csodás értékű műemlékek, a melyek a most folyó ásátások alkalmával az egykor oly híres Kartagó romjaiból előkerültek. A nagy népvándorlás idejében elpusztultak ezek mind. Elpusztította őket az idő és az emberiség. S ezzel a kultúra is visszaesett az őskorba, elannyira, hogy pl. a tuniszi arabs szántóvető még ezelőtt 30–40 évvel is, míg csak a francziák az egész területet nem gyarmatosították, primitív faekével szántott s ha kimélni akarta a szamarát, vagy ha nem volt számára — a feleségét fogta be az eke elébe. A gyarmatosítás óta azonban rohamos fejlődést mutat az egész tartomány. Hatalmas minta-gazdaságok vannak mindenfelé s a szőlőművelés, a bányászat és a kereskedelem is virágzó. Maga a tartomány basonnevű fővárosa pedig modern palotasoraival, villamos- és automobil-közlekedésével s a mintegy 90 km. távolságról bevezetett hatalmas vízvezetékével, a melynek csatornáit még a régi rómaiak építették, a modern európai városokkal is felveszi a versenyt. Csak épen a nők helyzete nem változott. Az arabs leány ép úgy, mint régen, még ma is — úgyszólván — teljes tudatlanságban nő fel. S ha eljön is a férfi, a ki anélkül, hogy letakart arcát láthatná, a szülőktől kialakított árért megveszi s így hitvesévé teszi, az ezzel járó jogokat és örömeiket csak abban az esetben élvezheti az ifju menyasszony, ha az ott szokásos menyegzői szertartás után, a nászszobában fedetlen arczezel való első találkozáskor a férjnek megtetszik. Ellenkező esetben visszaadja szüleinek, vagy rab-szolgái közé osztja be, ő pedig más feleséget keres. Eszerint az arabs nő helyzete még ma sem irigylesre méltó. A képek, melyeket a jelen számunkban bemutattunk, Tunisz főváros egyes részeiről és vidékéről való felvételek.

HIREK.

Emlékoszlop egy elesett bajtársnak. Az 1902. évi november 20-án délelőtt 11 és 12 óra közötti időben a krassó-szörénymegyei Kricsova és Krivina községek határában postafedezeti szolgálatban orozva agyonlőtt és a nadrági temetőben bajtársi kegyelettel apolt sírban nyugvó Pálfi Károly cz. őrsvezető emlékének, a II. sz. csendőrkerületi parancsnokság újabb kegyelettel készül adózni. Ugyanis azt a helyet, a hol Pálfi őrsvezető kötelességű teljesítése közben az általa kísért postakocsi védelmében — sajnos — ismeretlen gyilkosával szemben hősi balálát lelte, emlékoszloppal fogja megjelölni. Az emlékoszlop költségeire Krassó-Szörény vármegye közönsége 100, a nadrági Vasipar-Társaság pedig 50 koronát adományozott, a még szükségének mutatókozó összeg pedig a II. kerület tisztikara és legénysége adakozásából fog fedezetet nyerni. A nadrági Vasipar-Társaság ezen kívül a kerületi parancsnokságnak ajánlatot tett, hogy a felállítandó emlékoszlop területét — a melyet a tulajdonjog fenntartása mellett teljesen díjmentesen engedett át — megfelelő bokrokkal és fákkal díszíteni és karbantartani fogja.

Gyászbir. Enyeter Ferencz ny. csendőrezredes, május 21-én Budapesten meghalt. Temetése katonai pompával, május 23-án délután ment végbe a cs. és kir. 17. számú helyőrségi kórházból, a római katolikus vallás szertartásai szerint a farkasréti katonai temetőbe. Temetésén a budapesti csendőr tisztikar, élén altorjai Altörjay Imre tábornok, csendőrségi felügyelővel és posttipiczi Kostka Pál tábornok felügyelő-helyettesével, teljes számban részt vett. A megboldogott ravatalát, a család koszorúin kívül, a bajtársak koszorúinak egész özöne borította. Áldott legyen emléke.

Helyreigazítás. A pozsonyi nemzetközi rendőr-kutya vizsganapja lapunk mult számában tévesen lett június 17-ére halasztva, mert az, az eredetileg törvébe vett 4-ike helyett, június 11-én fog megtartatni.

Kérelem. Róth Antal a baranya megyei Pécsvárad községben állomásozó cz. őrsvezető kéri Picbler János cz. őrsvezetőt, kivel Székesfehérváron 1907/8. évben az altisztai tanfolyamot hallgatta, hogy jelenlegi állomáshelyét vele tudassa.

KÜLÖNFÉLÉK.

Milyen nagy egy hangyaboly. A ki megállott valaha egy hangyaboly előtt, bizonyára kíváncsi volt arra, hány ilyen parányi állat elhet egy fészekben. E kérdés megoldására vállalkozott nemrég E. Jemg genfi tanár. Először egy hatvan centiméter magas hangyabolyt vizsgálta meg, a melyben vörös hangyák laktak. A hangyabolyt először körülhatárolta s azután kénsavgőzt bocsájtott bele. A bolyt ezután kiemelte a földből és a megölt állatokkal együtt hazavitte. Kiderült ekkor, hogy az ember kíváncsiságának 22,580 hangya és 13,500 lárvá esett áldozatul. A számlálás e módja azonban nem pontos, mert a kint dolgozó hangyák természetesen nem lettek a katasztrófa áldozataivá. Ezért újabb móddal kísérleteztek. Tíz centiméternyi deszkaállványt tettek a hangyaboly tetejére. A hangyák egy pillanat alatt teljesen ellepték és akkor leseperték őket spiritusszal

ÉLELMISZEREKET

legutányosabban szállít...

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WILSZ NORBERT czóg
BUDAPEST. 11., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

megtöltött edénybe. Ezt az eljárást napokon keresztül addig ismételték, a míg a bangyaboly teljesen nép-
telenné vált. Jemg ilyen módon a nyár folyamán öt
bangyabolyt vizsgált meg. A lakosság kerek számokban
egy oszlott meg: 20,000, 48,000, 53,000, 67,000 és egy
esetben 93,700. A lárvákat nem számolták. A megviza-
gált bangyabolyok közül egyik sem volt 70 centiméter-
nél magasabb. Az ily nagyságú bangyabolyok maximá-
lis lakosszáma tehát 100,000 bangya.

Az oroszok nyaralása. Május elején megszabadul a
Néva jégpánczéltól a megindul a hajózás. Ez nagy
esemény számba megy Péterváron, az oroszok székváro-
sában. A mikor jelentik, hogy minden jég eltakarodott,
a folyamrendőrség feje Ágyunaszádra száll, hogy a
Péter kunyhótól az árral lefelé úszva a Péter Pál-erőd-
hoz hajózzék. A föllobogózt hivatalos naszádot per-
vez egész raj magánhajó és csónak kíséri. A Néva bal-
partjáról ugyanakkor indul el a baditengerészet rév-
kapitánya hasonlóan felszerelt naszádon. A két naszád
és a többi hajó ezután sorakoznak az erőd előtt. A hi-
vatalos naszádok hét ágyúlovással üdvözlnek az erődöt,
a honnan viszonozzák a disztűzet. Erre az erőd parancs-
nokai tizenhat evezős naszádra száll a két hivatalos
ferdú elé siet, a kik jelentést adnak be, hogy a Néva
mindkét partja jegetlen, mire az egész hajóraj megindul,
hogy a téli palotához hajózzék. Az erődparancsnok na-
szádjára itt újra disztűzet ad és az erődparancsnok, a rév-
kapitány és a folyamrendőrség főnöke a téli palotához
mennek, hogy a csárnak jelentést tegyenek a hajózás
megnyitásáról. Ezzel megkezdődik a Néva hajózás, a
miről azonnal értesítik a tengernagyot, a tengerészeti
minisztert és a rendőrfőkapitányt. Ez a szokás még Nagy
Péter idejéből való, csak hogy akkor még az is divott,
hogy a téli palota felé hajózva, az erődparancsnok arany
kelyhet teli merített a Néva vizével s átnyújtotta a
csárnak, a ki kiitta s az üres kelyhet arannyal töltötte
meg színültig. A kehely az arannyal az erődparancs-
nokot illette. Ezt a régi jó szokást azonban Nagy Péter
utódai abbahagyták, mert azt tapasztalták, hogy az arany-
kehely évről-évre nagyobb lett. Ambár a szűretlen Néva-
vizet inni sem volt épen valami nagy gyönyörűség
közvetlenül a jégzajlás után. A mint megindul a hajózás,
a csári pár elhagyja a téli palotát, hogy a Császköze-Bzelő-
ban fekvő Sándor-palotába költözzék. Ilyenkor a péter-
vári lakosság is megkezd a vándorlását, hogy dacsá-t
keressen nyári tartózkodásra, mert Pétervár nyáron
tűrhetetlenül egészaegtelen. A nyaralók, a szerint, a hol
feküsznek, vagy igen olcsók, vagy nagyon drágák. Pa-
vlovsk, Péterhof, Császköze-Bzelő méregdrágák. Kissé
észak felé és Finnország közelében azonban egész csa-
lád elnyaral ötven-hatvan rubel házbéért.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdé-
sekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot
vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly
esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél
fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél-
fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küld-
jenek.

Öszirózsa. Nem viselhető.

1882. próbacsendő. 1. Mint eljárás tárgyát képezett ügyhöz
nem szólhatunk hozzá. 2. Kérdése nem világos. Azt akarja talán
tudni, hogy ha ön mint továbbbizsgáló altiszt menne vissza a
csapathoz, hogy ez esetben mi az illetéke? A rangfokozat utáni
szold és a szolgálati díj. Kérdés, hogy átvesszik-e?

K. V. I. 1. Irja meg a sorsjegy számát, majd utána nézünk
a következő lapban megüzenjük. 2. 20 év.

1859. A következő helyeken vannak tanítónőképző-intézetek
internátussal: Budapest, Debreczen, Eger, Eperjes, Győr, Kassa,
Kalocsa, Kolozsvár, Kőszeg, Nagyszeben, Nagyrárad, Nagyszom-
bat, Pápa, Pécs, Pozsony, Segesvár, Szepeszentgyörgy, Sopron,
Szabadka, Szatmárnémeti, Szeged, Temesvár, Ungvár. Övönő-
képzők internátussal a következő helyeken vannak: Budapest,
Sopron, Szatmárnémeti, Temesvár. Hódmezővásárhely. Arra vo-
natkozzék, hogy melyik intézetben vannak ingyenes helyek rend-
szeresítve, s hogy egy ily hely elnyerése körül mily eljárás kö-
vetendő (kérvény hová nyújtandó be, okmányok), a zombori
tanfelügyelő adhatna legmegbízhatóbb felvilágosítást. — A szat-
márnémeti katonai leányintézet nem nevel tanítónőket és óvó-
nőket, inkább házimunkára tanítja a növendékeket.

Vitakozó. 40,000 hold, holdját 1600 négyszögöllel számítva
230185 négyszögökilométer. 1 öl = 189.64 cm.

Gondolkodó. 1845. A magántanuló honvéd (csendő) al-
tisztnak a tandíj elengedtetik, ha ezért szolgálati úton a vallás-
és közoktatásügyi miniszterhez folyamodik. Egy évben két osz-
tályból lehet összevont vizsgát tenni.

D. Az illetékesabályzat 98. §. 3. pontja értelmében e czimen
a legénységi illetékekből levonás nem eszközölhető.

1000. Fenti üzenet önnek is szól.

Kiváncsi. 1. Nem mondhatjuk meg. 2. Ilyenről nem tudunk,
az egyes városok és községek szerint változó. Bizonyára nem,
mert nagyobb, mint a milyen a kemence száján befér, nem
sülhet.

? Soron van. Előreláthatólag a közel jövőben meg lesz ön is
bizva

L. A. Irja meg, hogy hány darabra és ki részére van szük-
sége.

F. K. Sepsiszentgyörgy. A Btkv. a büntettek és vétségekről
434. §-a szerint minősül. A 65. §. nem alkalmazható, mert az
áru tüzet fogott így a rongálás megtörtént.

B. L. Örmester Budapest. Nem közölhető. Az eszmét azonban
bizonyos módosításokkal nem lehetetlen, hogy idővel az illeté-
kes körök is magukévá fogják tenni. Bizzák előljárói gondosko-
dásában, kik bizonyára a mint ezt a viszonyok és körülmények
megengedik, töltik telhetőleg mindent megtesznek a legénység
érdekében.

Altábornagy csendő. «A csendőrség hullámzása» című
cikklében, a csendőrségnél való előmenetelre, az önállóság utáni
várásra és a megőszülhetésre vonatkozó fejtegetései nem sok
körültekintésre vallanak. Ezekre magától is rájött volna, ha a
különböző testületek: vasút, posta, pénzügyőrség stb. altiszt és
szolgaszemélyzetének hasonló viszonyai után érdeklődnek. Kér-
dezzé csak meg, meddig kell azoknak szolgálni és mily külön-
féle vizsgákat letenni, míg az őnéhez hasonló és a megélhetésre
elegendő fizetést elérik. De sőt az állami, megyei hivataloknál
is hány évig díjnokoskodik, gyakornokoskodik és segédjegyzős-
kodik egy-egy, önnél magasabb képesítésű egyén, míg tisztviselő
(hivatalnok) lehet. És ha a megélhetést veszik tekintetbe, mind-
ezek legnagyobb része is csak 30—40 éves kora között nősülhet.
Késérgése tehát ok nélküli. A cikk nem közölhető.

Csusz, köszvény, reuma,
ideges fejfájás, hűlés,
idegbaj, mindennemű
csontbántalmak ellen
kellődi hatásának bl-
zónyult szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Ezrekre menő hatásvak bizonyítják, hogy mily kemény hatása van. Valódi csak általi kapható
Kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K.

Az ár és a 1. postaköltség
beküldése után vagy után-
vétel küldve

Szenthe Lajos gyógysz.
Budapest, Damjanich-utca 2.

HIVATALOS RÉSZ.

Őrsáthelyezés.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület soproni szárnyának soproni őrsé, 1911 május 10-én Sopronbámfalvára helyeztetett át.

Különítmény felállítás.

A m. kir. III. számú csendőrkerület egri szárnyának területén, Parád-fürdőtelepen és a m. kir. VIII. számú csendőrkerület nagyváradi szárnyának területén, Püspökfürdön, 1911 május 16-án, illetőleg 10-én egy-egy két főből álló különítmény állíttatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1910. évi május hó 8-án Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározásával: sárombérki Ziegler Károly vezérőrnagynak, saját kérelmére nyugállományba való helyezését (A nyugállományba való helyezés napja: 1911 június hó 1-je. Választott lakhely: Budapest.) legkegyelmesebben elrendelni és legkegyelmesebben megparancsolni méltóztatott, hogy neveztetnek ez alkalomból a legfelsőbb megelégedés kifejezése tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi április hó 28-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Zathureczky Lajos nyugállományn cz. csendőrörmes-ternek, négy ember életének a halálos veszedelemből saját életének veszélyeztetésével történt megmentéseért, a koronás ezüst érdemkeresztet, és

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi április hó 16-án Wallseeben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Mazura Károly, m. kir. III. számn csendőrkerületbeli csendőrnek, három ember életének a vízbefulástól saját élete veszélyeztetésével történt megmentéseért, az ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Okiratilag megdicsértetett:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Hubaffy Mihály, m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a pótlóvak idomítása körül négy éven át kiváló szakértelemmel és szorgalommal kifejtett igen eredményes tevékenységért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Csontos Antal, Temlin József, Vámos József, Lázár

Alajos, Tokaji János, Vida István, Jüngling Mátyás, Gáspár István cz. őrmesterek, Papp János II., Csapó János őrsvezetők. Mihálikovics István, Magyar István II., Bodlak Lajos, Vas Lajos, Varga János, Gulyás Lajos, Köbor István, Bartos Gyula, Tóth Sándor, Fitos István, Schreiber Mór, Hermann István, Vogronics Boldizsár, Balázsovics József, Hermann Gyula, Béla Benjamin Viszló Imre, Bálint János, Demetrovics István, Cserna János, Kátai István, Imre János, Horváth Bertalan, Asbóth Imre, Szabó István I. Kálmán József I. és Mórócz József cz. őrsvezetők. Ő cs. és kir. Fensége Frigyes főherczeg béklyei uradalmához tartozó karapancsai vadászterületen, 1910. év szeptember havában megtartott udvari vadászatok alkalmával, Vilmos német császár és porosz király Ő felségének személyhiztonsága és a vadászatok zavartalan lefolyása körül tanúsított kiváló szolgálatukért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Biró Pál, Körtéles János, Parrag János, Szalai József L., Karácsony Péter, Herbály Lukács, Takács Ferencz, Kuntár János, Szekeres Ferencz, Kocsis János, Vinczellér Imre, Pápai Mihály II., Kovács Gyula L., Romeisz Mihály, Varga István V., Fontányi István, Krosz György, Nagy János II., Dezső Ferencz II., Bödő Tivadar, Pruszkai Károly, Mátyás János, Mészáros János IV., Gyalókai Bálint, Kotáneci Hetesi János, Tóth György II., Simon József II., Gáspár János I. Buki János, Csapó Mihály, Pakk János, Dávid János, Tatár János, Gedeon Emil, Krisztyán István, Elek Lajos, Varga József II., Gubovits Sándor, Kovács Simon, Pető Bálint, Bognár János II., Borsó Lajos, Nndli János, Sütő István, Piczkó Gergely, Sipőcz Ferencz, Nagy Ferencz, Bakon Ferencz, Pócza István, Tótiván Ignác, Nagy Sándor II., Skrilecz János, Péter János II. csendőr cz. őrsvezetők, Szétag János, Sikorszky Ferencz, Csámpin József, Csonka Mihály, Végh Dávid, Budai Nándor Ödön, Magyar József, Béri Lajos, Heiter István, Simon János, Székely János, Fendrik Károly, Takács István I., Mészáros Ferencz II., Benedek András, Klement Károly, Simon István, Matosec Alajos, Horváth Pál IV., Szász Imre, Péterfi István, Ifi István, Schall József, Szommer Antal, Imre Ferencz, Gredár József, Hadinger György, Györfi József, Jári József, Kövér József, Antal Sándor I., Magyar István, Kovács József III., Horváth György L., Vajda György, Bicsák István, Fleischer Sándor, Stári Lajos, Varga Ferencz, Szabados József, Györe Ferencz, Kövér Károly, Tóth György, Badics János, Kamondi Pál, Kardos József I., Deli Győző, Nikolin Márk, Péterfy János, Steinmacher János, Horváth Antal, Pál János I., Ódor Imre, Markó Sándor, Sabján István, Rabovszky Ferencz, Keller György, Horváth József VI., Tólos Fe-

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszert, húr, stb., míg **Remenyi** legújabb képes katalógusát nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Kérem költségvetés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő

renez, Szűcs Lajos, Lóránt István, Bor József, Hegedűs János, Szalai György, Ambrus Lajos, Krausz János, Borbély János, Zóka János, Nagy Géza, Máté Ferencz, Páris Miklós, Lazár Ede, Antal Lajos, Tóth József I., Kámán József, Tóka Mihály, Dezamits János, Kaszás József, Sebestyén László, Németh István, Fazekas János. Kurucz János csendőrök, Ő cs. és kir. felsége Frigyes főherczeg bélyei uradalmához tartozó karapancsai vadászterületen 1910. év szeptember havában megta tott udvari vadászatok alkalmával, Vilmos német császár és porosz király Ő felségének személybiztonsága és a vadászatok zavartalan lefolyása körül tanusított kiváló szolgálataikért.

Beosztatnak:

1911 május 16-ával:

Czekus László, VIII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy és

Molnár Henrik, II. számú csendőrkerületbeli számvivőnizethelyettes, mindkettő állományilletékes kerületénél létszámfelett való vezetés mellett a honvédelmi miniszterium 16. osztályának állományába.

Áthelyeztettek:

1911 május 16-ával:

Hamza Gyula, a m. kir. V. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett a a honvédelmi miniszterium 16. osztályába beosztott százados, jelen szolgálati alkalmazása alóli felmentése és létszám felett való vezetésének beszüntetése mellett, szárnyparancsnoki minőségben a VIII. számú csendőrkerülethez: Aradra.

Hein György, a m. kir. III. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett a a honvédelmi miniszterium 16. osztályába beosztott hadnagy-számvivő, jelen szolgálati alkalmazása alóli felmentése és létszám felett való vezetésének beszüntetése mellett, a II. számú csendőrkerület pótszárnyához: Szegedre.

Elöléptetett:

1911 május 16-ával:

az 5 évi csendőrségi szol álat betöltése után:
a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Biliczky János csendőr, csendőr ez. őrsvezetővé.

Katonai szolgálati jel:

Az I. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel el látatott:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Bezdán Kálmán törzsőrmester, 1911 május hó 11-én;

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jel el látatott:

Kulesár Márton, Ligeti Alajos, Juhász János ez. őrmesterek, Nuber Sándor, Remete Mátyás és Simon László csendőr ez. őrsvezetők, 1911 május hó 11-ével.

A valódi híres 200 éves

Pozsonyi Seehofer növény-balzsam

elismerett legjobb és legrégebb háziszer. Kitűnő mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés vagy eldugulás folytán állottak elő, n. m. emésztési zavarok, májbaj, bélrenyheség, kólika, agy-
verszegénység, aranyer s hasonló bántalmak ellen. E kizárólag növényi

alkatrészekből készült szer natúra kifogástalan és a testre jótékony, enyhe. Számtalan elismerő levél bizonyítja a Pozsonyi Seehofer növény-balzsam jószágát, melynek valódiságát a kék csomagolás és az itt látható vörösrák védjegy bizonyítja. Ügyeljünk a 'Földes' aláírásra. Mindenütt kapható, ahol nincs raktáron, rendeljük a :: ::

FÖLDES LÁSZLÓ, VÖRÖSRÁK, GYÖGYTÁRÁBÓL, POZSONY, MIHÁLY-UTCZA 49.

1 üveg ára 70 fillér. Utánvétellel 6 üveg 4 K 60 fl.

Grammofon Ujság

ezimmet most jelent meg az első magyar grammofon szaklap. Akik czimüket a kiadóhivatalba (Budapest 155 Homzó-utca 5. szám) bejelentik, fel evig ingyen kapják ezt a pompás illusztrált érdekes ujságot.

41

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Belügyminiszter nr által elrendelt új mintájú erkölcsi és vagyoni bizonyítvány raktárunkon már kapható.